

II

(Teatiseid)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA KOMISJON

KOMISJONI TEATIS

läbivaadatud pankade kriisilahendusraamistiku teatavate õigusnormide tõlgenduse kohta vastuseks liikmesriikide ametiasutuste tõstatatud küsimustele

(2020/C 321/01)

Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid Euroopa Komisjoni poolt 2016. aasta novembris esitatud pangandusreformi paketi vastu 20. mail 2019 ja see avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 7. juunil 2019. Pakett sisaldab muu hulgas liidu kriisilahendusraamistiku muudatusi, mis tehakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/879 ⁽¹⁾ (millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL ⁽²⁾ (pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv)) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/877 ⁽³⁾ (millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 806/2014 ⁽⁴⁾ (ühtse kriisilahenduskorra määrus)). Selle reformiga rakendatakse liidus globaalsete süsteemselt oluliste pankade suhtes kohaldatav kogu kahjumikatmisvõime rahvusvaheline standard, mille finantsstabiilsuse nõukogu võttis vastu 2015. aasta novembris, ning tõhustatakse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kohaldamist kõikide pankade suhtes. Läbivaadatud raamistik peaks paremini tagama, et kui pangad satuvad finantsraskustesse ja nende suhtes algatatakse seejärel kriisilahendus, toimub pankade kahjumi katmine ja rekapitaliseerimine eravahendite abil.

Direktiivi (EL) 2019/879 artikli 3 lõike 1 kohaselt peaksid liikmesriigid kõnealuse direktiivi sätteid siseriiklikkusse õigusesse üle võtma 28. detsembriks 2020. Selleks et hõlbustada õigeaegset, järjepidevat ja täpset ülevõtmist, kavatseb komisjon esitada käesoleva teatise lisas vastused liikmesriikide ametiasutuste tõstatatud küsimustele, mis käsitlevad pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi teatavate sätete tõlgendamist ja nende koostoimet ühtse kriisilahenduskorra määrusega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 575/2013 ⁽⁵⁾ (kapitalinõuete määrus) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/36/EL ⁽⁶⁾ (kapitalinõuete direktiiv).

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/879, millega muudetakse direktiivi 2014/59/EL seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute kahjumikatmis- ja rekapitaliseerimisvõimega ning direktiivi 98/26/EÜ (ELT L 150, 7.6.2019, lk 296).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/877, millega muudetakse määrust (EL) nr 806/2014 seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute kahjumikatmis- ja rekapitaliseerimisvõimega (ELT L 150, 7.6.2019, lk 226).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediitiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 225, 30.7.2014, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

Seda silmas pidades esitab komisjon käesolevas teatises vastused, mis on seotud järgmiste õigusaktidega:

- direktiiv (EL) 2014/59/EL (pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv), mida on muudetud direktiiviga (EL) 2019/879;
- määrus (EL) nr 806/2014 (ühtse kriisilahenduskorra määrus), mida on muudetud määrusega (EL) 2019/877;
- määrus (EL) nr 575/2013 (kapitalinõuete määrus), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/876 ⁽⁷⁾;
- direktiiv 2013/36/EL (kapitalinõuete direktiiv), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/878 ⁽⁸⁾.

Käesolevas teatises selgitatakse juba kohaldatavates õigusaktides sisalduvaid sätteid. Sellega ei laiendata mingil viisil nendest õigusaktidest tulenevaid õigusi ja kohustusi ega kehtestata asjaomastele ettevõtjatele ja pädevatele asutustele täiendavaid nõudeid. Teatise eesmärk on üksnes aidata liikmesriikide ametiasutusi asjaomaste õigusnormide ülevõtmisel siseriiklikku õigusesse ja nende rakendamisel. Liidu õiguse siduva tõlgendamise pädevus on ainult Euroopa Liidu Kohtul. Käesolevas teatises väljendatud seisukohad ei mõjuta seisukohta, mille Euroopa Komisjon võib võtta liidu ja liikmesriikide kohtutes.

Lisaks võtab komisjon varsti vastu teatise, mis sisaldab vastuseid küsimustele, mille ta on saanud Euroopa järelevalveasutustelt vastavalt määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artikli 16b lõikele 5. Kõnealuses teatises selgitab komisjon pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi teatavaid sätteid, mille kohta Euroopa Pangandusjärelevalve on talle küsimusi esitanud.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/876, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, keskses vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamisnõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 150, 7.6.2019, lk 1).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/878, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses vabastatud üksuste, finantsvaldusettevõtjate, segafinantsvaldusettevõtjate, tasustamise, järelevalvemeetmete ja -volituste ning kapitali säilitamise meetmetega (ELT L 150, 7.6.2019, lk 253).

LISA

Lühendid

AIFI valitsejad – alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad;

täiendavate esimese taseme omavahendite instrumendid – täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid, millele on osutatud CRRi artikli 52 lõikes 1;

BRRD – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2014/59/EL, ⁽¹⁾ mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/879 ⁽²⁾;

BRRD I – direktiiv (EL) 2014/59/EL ilma muudatusteta;

kombineeritud puhvri nõue – CRD artikli 128 punktis 6 sätestatud kombineeritud puhvri nõue;

CCP – keskne vastaspool;

esimese taseme põhiomavahendid – esimese taseme põhiomavahendid, millele on osutatud CRRi artiklis 50;

CRD – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2013/36/EL, ⁽³⁾ mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/878 ⁽⁴⁾;

CRR – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, ⁽⁵⁾ mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/876 ⁽⁶⁾;

ESMA – Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve;

omavahendite ja kõlblike kohustuste väline miinimumnõue – omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue, mida kohaldatakse kriisilahendussubjektide suhtes ja millele on osutatud BRRD artiklis 45e;

G-SII – globaalne süsteemselt oluline ettevõtja;

omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemine miinimumnõue – omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue, mida kohaldatakse kriisilahendussubjekti või kolmanda riigi ettevõtja tütarettevõtjate suhtes, kes ei ole ise kriisilahendus-subjektid, ja millele on osutatud BRRD artiklis 45f;

maksimaalne jaotatav summa – omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudega seotud väljamaksete maksimumsumma, millele on osutatud BRRD artiklis 16a;

MiFID – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/65/EL ⁽⁷⁾;

MPE – mitme isiku suhtes kriisilahenduse algatamine;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/879, millega muudetakse direktiivi 2014/59/EL seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute kahjumikatis- ja rekapitaliseerimisvõimega ning direktiivi 98/26/EÜ (ELT L 150, 7.6.2019, lk 296).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/878, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses vabastatud üksuste, finantsvaldusettevõtjate, segafinantsvaldusettevõtjate, tasustamise, järelevalvemeetmete ja -volituste ning kapitali säilitamise meetmetega (ELT L 150, 7.6.2019, lk 253).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/876, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõime määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesketes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamismenetluse ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 150, 7.6.2019, lk 1).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

MREL – omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue;

võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõte – põhimõte, et ühegi võlausaldaja olukord kriisilahenduses ei tohi olla halvem kui tavalises maksejõuetusmenetluses;

SEL – allutatud kõlblik kohustus;

arvelduse lõplikkuse direktiiv – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/26/EÜ ⁽⁸⁾;

SPE – ühe isiku suhtes kriisilahenduse algatamine;

SRB – Ühtne Kriisilahendusnõukogu;

SRM – ühtne kriisilahenduskord;

SRMR – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 806/2014, ⁽⁹⁾ mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/877 ⁽¹⁰⁾;

SRMR I – määrus (EL) nr 806/2014 ilma muudatusteta;

koguriskipositsiooni näitaja – CRRi artiklite 429 ja 429a kohaselt arvutatav koguriskipositsiooni näitaja;

teise taseme omavahendite instrumendid – teise taseme omavahenditesse kuuluvad instrumendid, millele on osutatud BRRD artikli 2 lõike 1 punktis 73;

TLAC – kogu kahjumikatmisvõime;

kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõue – globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate suhtes kohaldatava kogu kahjumikatmisvõime standardi kohane ühtlustatud miinimumtase, millele on osutatud CRRi artiklites 92a ja 92b ning BRRD artikli 45d lõike 1 punktis a ja lõike 2 punktis a;

kogu kahjumikatmisvõime standard – kogu kahjumikatmisvõime tingimused, mille finantsstabiilsuse nõukogu avaldas 2015. aasta novembris;

tipp-pangad – kriisilahenduse konsolideerimisgruppidesse kuuluvad kriisilahendussubjektid, kelle varade maht on suurem kui 100 miljardit eurot, nagu on osutatud BRRD artikli 45c lõikes 5;

koguriskipositsioon – CRRi artikli 92 lõike 3 kohaselt arvutatav koguriskipositsioon;

eurofondid – vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad.

Kõiki käesoleva lisa viiteid artiklitele tuleks käsitada viidetena BRRD artiklitele, kui ei ole sätestatud teisiti.

A. KÜSIMUSED SEOSSES BRRD ARTIKLIS 16A SÄTESTATUD ÕIGUSEGA KEELATA TEATAVAD VÄLJAMAKSED

1. Küsimus (artikkel 16a)

BRRD artikliga 16a antakse kriisilahendusasutustele õigus keelata teatavad väljamaksed, juhul kui ettevõtja ei vasta kombineeritud puhvri nõudele, kui seda käsitatakse lisanduvana omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudele. Samamoodi on CRD artiklis 141 sätestatud pädevate asutuste õigus keelata teatavad väljamaksed, juhul kui ettevõtja ei vasta kombineeritud puhvri nõudele, kui seda käsitatakse lisanduvana omavahendite nõuetele. Kuigi need õigused antakse kahele eri asutusele, ei ole nendevahelist suhet täpsustatud. Ei CRDs ega BRRDs ole täpsustatud nimetatud kahe õiguse kasutamise järjekorda, juhul kui ettevõtja rikub mõlemat nõuet. Kas see tähendab, et liikmesriigi seadusandja saab selles küsimuses paindlikult tegutseda?

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiiv 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberi arveldussüsteemides (EÜT L 166, 11.6.1998, lk 45).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediitiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 225, 30.7.2014, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/877, millega muudetakse määrust (EL) nr 806/2014 seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute kahjumikatmis- ja rekapiitaliseerimisvõimega (ELT L 150, 7.6.2019, lk 226).

Vastus

Tingimused, mille alusel saavad kriisilahendusametused kasutada õigust keelata ettevõtjal teha maksimaalset jaotatavat summat ületavaid väljamakseid, st õigust piirata teatavaid väljamakseid, on sätestatud BRRD artikli 16a lõikes 1. Selle sätte kohaselt kasutatakse kõnealust õigust olukorras, kus ettevõtja vastab kombineeritud puhvri nõudele, kui seda käsitatakse lisanduvana CRD artikli 141a lõike 1 punktides a, b ja c osutatud omavahendite nõuetele, ent ei vasta kombineeritud puhvri nõudele, kui seda käsitatakse lisanduvana BRRD artiklites 45c ja 45d osutatud nõuetele (st omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudele).

Seega, juhul kui ettevõtja ei vasta kombineeritud puhvri nõudele, kui seda käsitatakse lisanduvana asjaomastele omavahendite nõuetele, ei ole ta artikli 16a lõikes 1 osutatud olukorras, isegi kui ta ei vasta kombineeritud puhvri nõudele ka siis, kui seda käsitatakse lisanduvana omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudele. See tähendab, et sel juhul kohaldatakse ainult CRD artiklit 141 ja et ettevõtja peab automaatselt piirama teatavaid väljamakseid vastavalt kõnealuse sätte normidele. BRRD artikli 16a kohast kriisilahendusametuste õigust piirata teatavaid väljamakseid kasutatakse ainult siis, kui ettevõtja täidab kombineeritud puhvri nõuet ja asjaomaseid omavahendite nõudeid, ent ei täida kombineeritud puhvri nõuet ning omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet.

See tähendab kokkuvõttes, et CRD artiklit 141 ei saa kohaldada samal ajal BRRD artikliga 16a.

2. Küsimus (artikkel 16a)

Kas on õige, et BRRD artikliga 16a kehtestati järgmised kaks etappi seoses kriisilahendusametuse otsusega keelata ettevõtjal teha maksimaalset jaotatavat summat ületavaid väljamakseid:

- esimese üheksa kuu jooksul pärast seda, kui ettevõtja on kriisilahendusametust teavitanud, ei ole maksimaalse jaotatava summa kehtestamine kohustuslik ja kriisilahendusametust hindab iga kuu, kas asjaomast õigust kasutada, ning
- üheksa kuu möödumisel sellest, kui ettevõtja on kriisilahendusametust teavitanud, on kohustus kasutada õigust keelata maksimaalset jaotatavat summat ületavad väljamaksed, välja arvatud juhul, kui kriisilahendusametust leiab pärast hindamist, et vähemalt kaks BRRD artikli 16a lõikes 3 sätestatud tingimust on täidetud?

Vastus

BRRD artikli 16a lõikes 1 sätestatud kriisilahendusametuste õigust piirata ettevõtjate teatavaid väljamakseid kasutatakse ainult siis, kui ettevõtja vastab kombineeritud puhvri nõudele koos asjaomaste omavahendite nõuetega, ent mitte koos omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudega, st kui ta ei vasta konkreetselt omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudest tulenevalt kombineeritud puhvri nõudele. Selle õiguse kasutamine põhineb kaalutusõigusel. Kaalutusõiguse ulatus sõltub kombineeritud puhvri nõudele mittevastavuse ajast, nagu on sätestatud BRRD artikli 16a lõigetes 2 ja 3. Esimese üheksa kuu jooksul pärast seda, kui ettevõtja on mittevastavusest teatanud, peab kriisilahendusametust teatamise järel põhjendamatult viivitusega ja seejärel vähemalt kord kuus hindama, kas kasutada seda õigust või mitte, võttes arvesse BRRD artikli 16a lõikes 2 osutatud elemente. Üheksa kuu möödumisel peab kriisilahendusametust seda õigust kasutama, välja arvatud juhul, kui täidetud on vähemalt kaks BRRD artikli 16a lõikes 3 osutatud tingimust.

3. Küsimus (artikli 16a lõige 3)

Artikli 16a lõike 3 kohaselt peab kriisilahendusametust pärast pädeva asutusega konsulteerimist kasutama artikli 16a lõikes 1 osutatud õigust, välja arvatud juhul, kui ta leiab, et on täidetud vähemalt kaks lõikes 3 sätestatud tingimust.

Kas on õige, et kriisilahendusametust peab artikli 16a lõikes 3 sätestatud tingimuste hindamisel konsulteerima teiste asutustega (nt pädev asutus, finantsstabiilsuse eest vastutav makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutus)?

Vastus

Artikli 16a lõikes 3 nõutakse, et kriisilahendusametust kaasaks pädeva asutuse selle sätte esimeses lõigus osutatud tingimuste hindamisse.

Artikli 16a lõike 3 esimeses lõigus nõutakse, et kriisilahendusametust konsulteeriks pädeva asutusega enne, kui ta kasutab oma õigust keelata ettevõtjatel teha maksimaalset jaotatavat summat ületavaid väljamakseid. Artikli 16a lõike 3 teise lõigu kohaselt peab kriisilahendusametust teavitama pädevat asutust oma otsusest seda õigust mitte kohaldada ja oma hinnangut kirjalikult selgitama.

Esimesel juhul on kriisilahendusasutusel sõnaselge kohustus konsulteerida pädeva asutusega asjaolu üle, et artikli 16a lõikes 1 sätestatud tingimused kõnealuse õiguse kasutamata jätmiseks ei ole täidetud. Teisel juhul peab kriisilahendusasutus pädevat asutust teavitama asjaolust, et artikli 16a lõikes 3 sätestatud tingimused kõnealuse õiguse kasutamata jätmiseks on täidetud, ja selgitama oma hinnangut kirjalikult.

BRRDs ei nõuta, et kriisilahendusasutused konsulteeriks teiste asutustega või teavitaksid neid (nt määratud riiklikud makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutused), kuid seda ka ei takistata.

4. Küsimus (CRRi artikli 92 lõige 1a, CRD artikkel 141c, BRRD artikkel 16a)

CRRi artikli 92 lõikes 1a on sätestatud järgmiselt: „Finantsvõimenduse määra puhvri nõude täitmiseks kasutatavaid esimese taseme omavahendeid ei kasutata käesolevas määruses ja direktiivis 2013/36/EL sätestatud mis tahes finantsvõimendusel põhineva nõude täitmiseks, välja arvatud juhul, kui nimetatud õigusaktides on sõnaselgelt sätestatud teisiti“.

Kas krediidasutused ja investeerimisühingud peavad vastama samal ajal nii CRRi artikli 92 lõikes 1a sätestatud finantsvõimenduse määra puhvri nõudele kui ka mitteriskipõhisele kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõudele ning omavahendite ja kõlblike kohustuste välisele ja sisemisele miinimumnõudele?

Vastus

Vastavalt BRRD (artikli 16a lõige 1) ja CRD (artikli 128 neljas lõik) koos tõlgendamisele peaks kombineeritud puhvri nõue olema paigutatud ainult CRRi artiklites 92a ja 92b ning BRRD artiklites 45c ja 45d sätestatud nõuete (st kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude ning omavahendite ja kõlblike kohustuste välise ja sisemise miinimumnõude) riskipõhistest komponentidest ettepoole.

Seega antakse BRRD artikliga 16a kriisilahendusasutustele õigus keelata maksimaalset jaotatavat summat ületavad väljamsed ainult juhul, kui asjaomane krediidasutus või investeerimisühing ei suuda täita kombineeritud puhvri nõuet lisaks omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudele, mis arvutatakse koguriskipositsiooni alusel (vt ka direktiivi (EL) 2019/879 põhjendus 24).

See tähendab, et seoses kombineeritud puhvri nõude ja riskipõhise kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude ning omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude suhtega on BRRDs ning CRDs sõnaselgelt sätestatud, et i) esimese taseme põhiomavahendeid, mida kasutatakse kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude ning omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks, ei saa kasutada kombineeritud puhvri nõude täitmiseks ning ii) kui ettevõtja ei vasta kombineeritud puhvri nõudele, kui seda käsitatakse kombineeritult riskipõhise kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude ning omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudega, on kriisilahendusasutustel õigus keelata maksimaalset jaotatavat summat ületavad väljamsed.

Paralleelsed sätted CRRi artikli 92 lõikes 1a osutatud finantsvõimenduse määra puhvri nõude ning mitteriskipõhise kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude ja omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude vahelise seose kohta siiski puuduvad. CRD artiklis 141c leitakse, et CRRi artikli 92 lõikes 1a osutatud finantsvõimenduse määra puhvri nõue ei ole täidetud üksnes juhul, kui krediidasutusel või investeerimisühingul ei ole piisavalt esimese taseme omavahendeid, et täita samal ajal nii kõnealuse puhvri nõuet kui ka CRRi artikli 92 lõike 1 punkti d ja CRD artikli 104 lõike 1 punkti a nõudeid. Ei CRDs ega BRRDs ole viidatud vajadusele täita finantsvõimenduse määra puhvri nõuet samal ajal kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude ning omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude mitteriskipõhiste komponentidega. CRD artikliga 141b kehtestatakse automaatsed piirangud finantsvõimenduse määraga seotud maksimaalset jaotatavat summat ületavate väljamsed suhtes üksnes juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing ei täida finantsvõimenduse määra puhvri nõuet, nagu on sätestatud CRD artiklis 141c. BRRDs puudub finantsvõimenduse määra puhvri nõudega seoses artikliga 16a sarnane säte, mis tähendab, et juhul kui finantsvõimenduse määra puhvri nõue ei ole täidetud, kui seda võetakse arvesse koos koguriskipositsiooni näitaja alusel arvutatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudega, ei ole kriisilahendusasutusel õigust väljamsed piirata.

Seepärast ei saa CRRi artikli 92 lõike 1a teist lõiku tõlgendada nii, et see hoiab ära esimese taseme omavahendite topeltarvestamise finantsvõimenduse määra puhvri nõude ja kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude ning koguriskipositsiooni näitaja alusel arvutatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks. Liidu õiguses on alati sõnaselgelt sätestatud i) olukorrad, kus kapitali topeltarvestamine puhvri nõude ning omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks ei ole lubatud, ning ii) tagajärjed seoses puhvri nõude rikkumisega, kui seda käsitatakse kombineeritult omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudega. Finantsvõimenduse määra puhvri nõude puhul ei ole seda sätestatud.

B. KÜSIMUSED SEOSSES ARTIKLITES 33A JA 69 SÄTESTATUD ÕIGUSEGA PEATADA MAKSE- VÕI ÜLEKANDEKOHUSTUSED

5. Küsimus (artikkel 33a)

BRRD artikliga 33a antakse kriisilahendusasutustele õigus peatada teatavad kohustused, kui on kindlaks tehtud, et krediidasutus või investeerimisühing on maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv (moratoorium). BRRD artikli 33a lõike 3 kohaselt võivad liikmesriigid ette näha, et kriisilahendusasutused annavad hoiustajatele juurdepääsu päevasummale. Ühtse kriisilahenduskorra kontekstis peaksid riiklikud kriisilahendusasutused kasutama SRB pädevuse alla kuuluvate krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul moratooriumiõigust, et täita kõik otsused, mille SRB on neile suunanud (SRMRi artikkel 29).

Kas päevasummaga seotud liikmesriikide valikuvõimalust käsitleva BRRD artikli 33a lõike 3 ülevõtmiseks oleks õige sätestada, et riiklik kriisilahendusasutus võib SRB pädevuse alla kuuluvatele krediidasutustele ja investeerimisühingutele anda juurdepääsu päevasummale SRB nõutud ajal ja ulatuses?

Vastus

Riiklikele kriisilahendusasutustele antakse õigus kehtestada moratoorium, seda ka pangandusliidu kontekstis. Riiklikud kriisilahendusasutused peaksid seda õigust kasutama sellisel kujul, nagu see on ette nähtud BRRD ülevõtvas liikmesriigi õigusaktis, ning kooskõlas siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustega. See kajastub SRMRi artikli 29 lõike 1 teises lõigus.

Sõltuvalt sellest, kuidas BRRD artikkel 33a siseriiklikku õigusesse üle võetakse, võiks siseriiklikus ülevõtvas õigusaktis täpsemalt kindlaks määrata päeasumma andmise ja kvantifitseerimise õiguse või sätestada kriteeriumid, mille alusel riiklik kriisilahendusasutus selle kindlaks määrab. Igal juhul peaks liikmesriigi seadusandja need elemendid BRRD artikli 33a ülevõtmisel kindlaks määrama. Riiklik kriisilahendusasutus peaks kõnealuse õiguse kasutamisel neid kriteeriume järgima.

Selle sätte ülevõtmisel ei ole vaja viidata SRB-le, sest SRB roll tuleneb SRMRi artiklist 29, mis on vahetult kohaldatav.

Selleks et tagada täielik kooskõla SRB juhiste ja liikmesriigi ülevõtmisõigusaktiga riiklikule kriisilahendusasutusele antud õiguste vahel, on siiski soovitatav kooskõlastada nende õiguste kasutamine SRBga. See peaks hõlbustama kriisilahendusskeemi raames võetavate meetmete sujuvat rakendamist.

6. Küsimus (artikli 33a lõige 3)

Millised instrumendid, elemendid või kriteeriumid aitavad kindlaks määrata, kas päeasumma, millele hoiustajatel peaks olema juurdepääs, on piisav? Sellega seoses võiks liikmesriigi ülevõtmisõigusakti lisada summa, mis katab minimaalsed elamiskulud päevas. See summa peaks olema ka kriisilahendusasutusele kohustuslik, kui ta otsustab lubada juurdepääsu piisavale rahasummale.

Kas piisava summa kindlaksmääramine peaks olema kriisilahendusasutuse kohustus igal üksikjuhul eraldi või peaks see olema seotud liikmesriigi seadusandja rolliga?

Milliseid muid asjakohaseid näitajaid võiks sellega seoses arvesse võtta?

Vastus

Artikliga 33a antakse liikmesriikidele ülevõtmisel ulatuslik kaalutusõigus määrata kindlaks asjakohased kriteeriumid päeasumma kindlaksmääramiseks ja kohaldamiseks.

7. Küsimus (artikli 33a lõige 3 ja artikli 69 lõige 5)

Kas seoses artikli 33a lõikes 3 ja artikli 69 lõikes 5 osutatud „asjakohase päeasummaga“ on kaasseadusandjate tahe, et liikmesriigid määravad „asjakohase“ summa liikmesriigi ülevõtmisõigusaktides, või on kriisilahendusasutusel võimalik paindlikult teha juhtumipõhiseid otsuseid?

Vastus

Säte ei ole selles osas konkreetne ja võimaldab liikmesriikidel paindlikult otsustada, kuidas see üle võtta. Mõned liikmesriigid võivad soovida määrata otse seaduses kindlaks fikseeritud päeasumma või näha selle arvutamiseks ette konkreetseid kriteeriumid, kuid teised võivad soovida jätta kõnealuse summa kindlaksmääramise kriisilahendusasutuse otsustada.

8. Küsimus (artikli 33a lõige 5)

Artikli 33a lõikes 5 ei ole selge, milliseid konkreetseid kohustusi see kriisilahendusasutustele kaasa toob. Ei ole selge, kuidas asutused saavad tõendada, et nad „arvestavad liikmesriigi kehtivate õigusnormide ning järelevalvevolituste ja kohtuvõimuga“, püüdes „kaitsta võlausaldajate õigusi ja võrdset kohtlemist tavalises maksejõuetusmenetluses“, ning võtavad „arvesse riigisisest maksejõuetusmenetlust, mida võidakse kohaldada [...] krediidasutuse või investeerimisühingu või ettevõtja suhtes“. Kas komisjon on kaalunud konkreetseid meetmeid, mida võib vaja olla selle sätte kohaldamiseks?

Vastus

Selle sätte eesmärk on näha ette mõned kaitsemeetmed, et tagada kriisilahendusasutustele antud ulatusliku moratooriumiõiguse nõuetekohane kasutamine.

Artikli 33a lõike 5 sõnastus viitab asjaolule, et artikli 33a kohast moratooriumiõigust saab kasutada maksejõuetuse või tõenäoliselt maksejõuetuks jäämise väljakuulutamise ajal ning et sel hetkel on võimalik, et avaliku huvi olemasolu ei ole vastavalt artikli 32 lõike 1 punktile c kindlaks tehtud. Seepärast on võimalik, et pärast moratooriumi kehtestamist teeb kriisilahendusasutus järelduse, et avalik huvi puudub ja kasutada tuleks riiklikku maksejõuetusmenetlust. Selle menetlusega ei kaasne teatavates liikmesriikides krediidasutuse või investeerimisühingu kohest sulgemist ja tema varade likvideerimist, vaid krediidasutusel või investeerimisühingul võimaldatakse tegevust jätkata. Maksejõuetusmenetlust haldab kriisilahendusasutusest erinev asutus.

Selle sätte tingimuste eesmärk on tagada, et mõlemad ametiasutused koordineerivad omavahel ja võivad moratooriumi asjakohasuses konkreetsetel asjaoludel kokku leppida. Sellega seoses on sõnastuse eesmärk tagada, et kriisilahendusasutus võtab arvesse moratooriumi võimalikku mõju erinevatele võlausaldajate kategooriatele ja nende nõuetele, näiteks selleks, et vältida olukorda, kus moratooriumi kohaldamine ainult mõnele võlausaldajatele põhjustaks võlausaldajate diskrimineerivat kohtlemist maksejõuetuse korral.

9. Küsimus (artikli 33a lõige 11)

Artikli 33a lõikes 11 on sätestatud, et kui kriisilahendusasutus on kasutanud artikli 33a lõike 1 või 10 kohast õigust peatada makse- või ülekandekohustused, ei tohi kriisilahendusasutus kasutada artikli 69 lõike 1, artikli 70 lõike 1 või artikli 71 lõike 1 kohast õigust. Siiski hõlmab üksnes artikli 33a lõige 1 makse- või ülekandekohustuste peatamise õigust. Artikli 33a lõige 10 hõlmab tagatud nõuetega võlausaldajatele piirangute seadmise õigust ja lõpetamisõiguse peatamise õigust.

Kas artikli 33a lõikes 1 sätestatud makse- või ülekandekohustuste peatamise õiguse kasutamine iseenesest takistaks kriisilahendusasutusel kasutada hiljem oma õigusi, mis tulenevad artikli 69 lõikest 1 (teatavate kohustuste peatamine), artikli 70 lõikest 1 (tagatud nõuetega võlausaldajatele piirangute seadmise õigus) ja artikli 71 lõikest 1 (lõpetamisõiguste peatamine)? Või on kriisilahendusasutuse artikli 70 lõike 1 ja artikli 71 lõike 1 kohased õigused piiratud üksnes olukorras, kus kriisilahendusasutus on ka kasutanud oma õigusi vastavalt artikli 33a lõikele 10?

Vastus

Artikli 33a lõike 11 eesmärk on vältida sama pädevuse kahekordset järjestikust kohaldamist. Selle sättega püütakse tagada, et võlausaldajate õiguste peatamise või piiramise maksimaalne kestus ei ületaks artikli 33a lõike 4 kohaselt arvutatud maksimaalset kahepäevast kestust.

Sellest järeldub, et piirang kehtib ainult sama õiguse korduva kasutamise suhtes, mitte aga juhul, kui kahte erinevat õigust kasutatakse erinevatel ajahetkedel.

Seetõttu on küsimuse teises osas tõstatatud konkreetse küsimuse puhul kriisilahendusasutuse artikli 70 lõike 1 ja artikli 71 lõike 1 kohased õigused piiratud üksnes olukorras, kus kriisilahendusasutus on ka kasutanud oma õigusi vastavalt artikli 33a lõike 10 punktidele a ja b.

C. KÜSIMUSED SEOSSES ALLUTATUD KÕLBLIKE KOHUSTUSTE MÜÜGIGA JAEKLIENTIDELE**10. Küsimus (artikkel 44a)**

Mida tähendab mõiste „müüja“ artikli 44a tähenduses?

Vastus

BRRD artiklit 44a kohaldatakse MiFIDi artikli 4 lõike 1 punkti 1 tähenduses investeerimisühingute suhtes ning krediitiasutuste, eurofondide valitsejate ja AIFI valitsejate suhtes, kes osutavad investeerimisteenuseid või tegelevad investeerimistegevusega, mille tulemusel antakse jaeklientidele üle allutatud kõlblik kohustus, st kes vastavad CRRi artiklis 72a osutatud tingimustele, välja arvatud CRRi artikli 72a lõike 1 punkti b ja artikli 72b lõigete 3–5 puhul. Sellised ettevõtjad on „müüjad“ BRRD artikli 44a tähenduses.

11. Küsimus (artikkel 44a)

Kas BRRD artiklis 44a sätestatud kaitset tuleks laiendada konkreetsetele nimetatud instrumentidele või konkreetsetele instrumentide liikidele, mis on määratletud BRRDs või CRDs?

Vastus

BRRD artikli 44a lõikes 1 on sätestatud jaeklientide kaitset käsitlevate erinormide kohaldamisala.

BRRD artikli 44a lõike 1 esimene lõik hõlmab reeglina üksnes „kõigile määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 72a osutatud tingimustele, välja arvatud kõnealuse määruse artikli 72a lõike 1 punkti b ja artikli 72b lõigete 3–5 puhul, vastavate kõlblike kohustuste“, st allutatud kõlblike kohustuste müüki. BRRD artikli 44a lõike 1 teises lõigus on liikmesriikidele ette nähtud võimalus laiendada BRRD artiklis 44a sätestatud normide kohaldamisala omavahendite või muude teisendatavate kohustuste, sealhulgas allutamata kõlblike kohustuste müügile.

BRRD artikli 44a lõikes 7 on sätestatud, et liikmesriigid ei pea kohaldama BRRD artiklit 44a enne direktiivi (EL) 2019/879 kohaldamise kuupäeva (st enne 28. detsembrist 2020) emiteeritud kohustuste suhtes.

12. Küsimus (artikkel 44a)

Kui tehingu pooled asuvad liikmesriikides, kes on kasutanud BRRD artiklis 44a sätestatud liikmesriikide valikuvõimalusi erinevalt, siis kas emitendi, vahendaja või kliendi asukoht määrab, millise liikmesriigi norme kohaldatakse?

Vastus

Kui liikmesriik kohaldab BRRD artikli 44a lõikeid 1–4, kohaldatakse müüja asukoha riigi õigust, kuna müüja peab vastavalt BRRD artikli 44a lõikele 1 tegema sobivuse hindamise kooskõlas MiFIDi artikli 25 lõikega 2, nagu see on asjaomases liikmesriigis üle võetud. Kui liikmesriik võtab BRRD artikli 44a lõike 5 üle „erandina“ artikli 44a lõigetest 1–4, peaks ta tagama, et tema jurisdiktsioonis asutatud ettevõtjate emiteeritavate allutatud kõlblike kohustuste minimaalne nimiväärtus on vähemalt 50 000 eurot ning et kõnealuses liikmesriigis võib jaeklientidele müüa ainult allutatud kõlblike kohustusi, mille minimaalne nimiväärtus on vähemalt 50 000 eurot. BRRD artikli 44a lõigetes 1–4 sätestatud täiendavaid norme ei kohaldata. Nende normide piiriülene kohaldamine sõltub liikmesriigi meetmetest, mis on valitud BRRD artikli 44a ülevõtmiseks (st artikli 44a lõiked 1–4, artikli 44a lõige 5 või artikli 44a lõige 6).

Asjakohased on mitu stsenaariumi.

Esimesel juhul müüakse allutatud kõlblikud kohustused, mille on emiteerinud ettevõtjad, kes on asutatud liikmesriigis, kus puudub allutatud kõlblike kohustuste minimaalse nimiväärtuse reegel (liikmesriik A), jaeklientidele liikmesriigis, kus minimaalse nimiväärtuse reegel on kehtestatud (liikmesriik B): sellisel juhul peaks liikmesriik B tagama, et tema jurisdiktsioonis asuvatele jaeklientidele võib müüa ainult minimaalse nimiväärtuse reeglile vastavaid allutatud kõlblike kohustusi.

Vastupidisel juhul, kui liikmesriigi B ettevõtja allutatud kõlblikud kohustused müüakse liikmesriigi A jaeklientidele, peaks selliste allutatud kõlblike kohustuste müük olema kooskõlas BRRD artikli 44a lõigetega 1–4. Tegelikult tähendaks see, et kui on täidetud BRRD artikli 44a lõigetes 1–4 sätestatud tingimused, nii nagu liikmesriik A on need üle võtnud, võib jaeklientidele müüa ainult ühe allutatud kõlbliku kohustuse maksimaalselt 50 000 euro väärtuses.

Liikmesriigis (liikmesriik A) emiteeritud allutatud kõlblike kohustusi, mille minimaalne nimiväärtus on 50 000 eurot, ei tohi sellisena müüa jaeklientidele teises liikmesriigis (liikmesriik B), kus kohaldatakse kõrgemat minimaalse nimiväärtuse reeglit (nt 250 000 eurot). Liikmesriigis B võib jaeklientidele müüa ainult selliseid allutatud kõlblike kohustusi, mis vastavad liikmesriigi B minimaalse nimiväärtuse reeglile (st 250 000 eurot).

Liikmesriik, kes on üle võtnud BRRD artikli 44a lõike 6, peaks tagama, et BRRD artikli 44a lõike 2 punkti b (ainult investeringu suuruse kontroll) kohaldatakse ainult selliste allutatud kõlblike kohustuste jaeklientidele müügi suhtes, mille on emiteerinud kõnealuses liikmesriigis asutatud kriisilahendussubjektid. Kui kriisilahendussubjektide emiteeritud allutatud kõlblikud kohustused müüakse teise liikmesriigi jaeklientidele, kohaldatakse sellise müügi suhtes asjaomase liikmesriigi õigusnorme. Seoses teistes liikmesriikides asutatud ettevõtjate emiteeritud allutatud kõlblike kohustuste müügiga jaeklientidele peab BRRD artikli 44a lõikes 6 sätestatud valikuvõimalust kasutav liikmesriik otsustama, kas võtta üle BRRD artikli 44a lõiked 1–4 või artikli 44a lõikes 5 sätestatud minimaalse nimiväärtuse reegel. See tähendaks, et selliste allutatud kõlblike kohustuste jaeklientidele müügi suhtes tuleks kohaldada tõhustatud sobivuskorda/portfellikontrolli või et sellise allutatud kõlbliku kohustuse minimaalne nimiväärtus peaks olema vähemalt 50 000 eurot. BRRD artikli 44a lõike 6 alusel jaeklientidele allutatud kõlblike kohustuste müügi suhtes leebemate normide kohaldamise põhjendus on see, et allutatud kõlblike kohustuste turg liikmesriigis on väike ja vähem likviidne, arvestades 50 miljardi euro suurust künnist. Seda põhjendust ei kohaldata allutatud kõlblike kohustuste suhtes, mille on emiteerinud teises liikmesriigis asutatud krediidiasutus või investeerimisühing.

13. Küsimus (artikkel 44a)

Pidades silmas, et BRRD artiklis 44a on sätestatud mõned MiFIDiga seotud nõuded (mis ei kuulu kriisilahendusasutuste pädevusse), ei saa kriisilahendusasutus olla ainus määratud pädev asutus. Kas liikmesriigid võiksid määrata BRRD artikli 44a täitmise tagamiseks turukäitumise asutuse või ühiselt kriisilahendusasutuse ja turukäitumise asutuse?

Vastus

Direktiivi (EL) 2019/879 põhjendustes 15 ja 16 on kirjeldatud BRRD artiklis 44a sätestatud normide põhjendust, nende seost krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduskõlblikkusega, selliste normide täitmise tagamise viisi ning nende koostoimet MiFIDis sätestatud investorikaitse üldnormide täitmise tagamisega.

Direktiivi (EL) 2019/879 põhjendustes 15 ja 16 on sätestatud:

„(15) Kriisilahendusasutused peaksid kooskõlas komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2016/1075 analüüsima konkreetse krediidiasutuse ja investeerimisühingu või ettevõtja omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude instrumentide investoribaasi. Juhul kui märkimisväärne osa krediidiasutuse, investeerimisühingu või ettevõtja omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude instrumentidest on selliste jaeinvestorite valduses, kellele ei ole pruugitud anda sobivalt märku asjakohastest riskidest, võib see asjaolu ise kriisilahenduskõlblikkust pärssida. Lisaks, kui suur osa krediidiasutuse ja investeerimisühingu või ettevõtja omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude instrumentidest on teiste krediidiasutuste, investeerimisühingute või ettevõtjate valduses, võib allahindamise või konverteerimise süsteemne olemus samuti kriisilahenduskõlblikkust pärssida. Juhul kui kriisilahendusasutus leiab teatava investoribaasi suuruse või laadi tõttu kriisilahenduskõlblikkust pärssiva asjaolu, peaks tal olema võimalik soovitada krediidiasutusel ja investeerimisühingul või ettevõtjal selle pärssiva asjaoluga tegeleda.

(16) Selle tagamiseks, et jaeinvestorid ei investeeriks liigselt teatavatesse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude jaoks kõlblikesse võlainstrumentidesse, peaksid liikmesriigid kindlustama, et selliste instrumentide minimaalne nimiväärtus on suhteliselt kõrge või et sellistes instrumentidesse investeerimine ei moodusta liiga suurt osa investori portfelist. See nõue peaks kehtima üksnes instrumentide suhtes, mis on emiteeritud pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise kuupäeva. Kuna direktiivis 2014/65/EL ei ole seda nõuet piisavalt käsitletud, tuleks see jõustada

direktiiviga 2014/59/EL ning sellega ei tohiks piirata direktiivis 2014/65/EL sätestatud investorikaitsenorme. Kui kriisilahendusamet leiab oma ülesannete täitmise käigus tõendeid direktiivi 2014/65/EL võimaliku rikkumise kohta, peaks neil olema võimalik jagada nimetatud direktiivi täitmise tagamise eesmärgil konfidentsiaalset teavet turukäitumise asutustega. Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalik piirata veelgi teatavate muude instrumentide turustamist ja müüki teatavatele investoritele“.

Need põhjendused sisaldavad järgmisi elemente.

- Kriisilahendusamet peaks uurima kõlblike kohustuste investoribaasi, et teha kindlaks kriisilahenduskõlblikkust pärssivad võimalikud takistused, mis tulenevad teatava investoribaasi suurusest ja laadist. Sellisteks takistusteks võivad olla jaeinvestorite märkimisväärsed osalused kõlblikes kohustustes.
- BRRD artikli 44a normide eesmärk on tagada, et jaeinvestorid ei investeeriks liigselt kõlblikesse kohustustesse.
- Kriisilahendusamet peaks tegema koostööd turukäitumise asutustega, vahetades konfidentsiaalset teavet MiFIDi täitmise tagamiseks, kui „kriisilahendusamet leiab oma ülesannete täitmise käigus tõendeid direktiivi 2014/65/EL [finantsinstrumentide turgude direktiiv] võimaliku rikkumise kohta“.

Kuigi BRRD artiklis 44a ei osutata ühelegi konkreetsele asutusele, kes vastutab direktiivi täitmise tagamise eest, näitavad direktiivi (EL) 2019/879 põhjendustes 15 ja 16 esitatud elemendid seose olemasolu kõlblikes kohustustes jaeinvestorite osaluste suuruse, jaeinvestorite kaitse ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduskõlblikkuse vahel.

See tähendab, et liikmesriigid võivad määrata BRRD artikli 44a täitmise tagamiseks mis tahes asjaomase asutuse või asjaomased asutused, sealhulgas MiFIDi kohaselt määratud asutused (turukäitumise asutused). MiFIDis sätestatud investorikaitses üldnormide, BRRD artikli 44a erinormide ning kriisilahendusametite õiguse (käsitleda jaeinvestorite osalustest tulenevaid takistusi, mis pärssivad krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduskõlblikkust) koostoime tähendab siiski seda, et turukäitumise asutused, BRRD artikli 44a jõustamise eest vastutavad asjaomased asutused ning kriisilahendusametid peavad tegema oma volituste kasutamisel tihedat koostööd.

14. Küsimus (artikli 44a lõige 1)

Kas artikli 44a lõike 1 viimases lauses sisalduv liikmesriigi kaalutusõigus laiendada artikli 44a kohaldamisala omavahenditesse kuuluvatele instrumentidele puudutab üksnes lõike 1 sätteid või kõiki selle artikli sätteid?

Vastus

Artikli 44a lõike 1 teises lõigus on liikmesriikidele ette nähtud võimalus laiendada artikli 44a normide kohaldamisala omavahendite või muude teisendatavate kohustuste müügile.

See võimalus ei piirdu üksnes artikli 44a lõike 1 kohaldamisega, vaid see kehtib kogu sätte kohta. Artikli 44a lõigetes 2, 3 ja 5 viidatakse kõigile artikli 44a lõikes 1 osutatud kohustustele, mitte ainult artikli 44a lõike 1 esimeses lõigus osutatud kohustustele. Seda aspekti on selgitatud ka direktiivi (EL) 2019/879 põhjenduses 16, milles on sätestatud:

„Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalik piirata veelgi teatavate **muude instrumentide** [rõhuasetus lisatud] turustamist ja müüki teatavatele investoritele“.

15. Küsimus (artikli 44a lõige 1)

Kuidas tuleb tõlgendada artikli 44a lõike 1 punkti b, st milline on väljendi „hindamise tulemusel leiab müüja“ tähendus?

Vastus

Artikli 44a lõike 1 punkti b tuleks tõlgendada nii, et müüja leiab pärast sobivuse hindamist, et investering allutatud kõlblikesse kohustustesse on asjaomasele jaekliendile sobiv.

16. Küsimus (artikli 44a lõige 5)

Kuidas on ette nähtud kohaldada BRRD artikli 44a lõikes 5 sätestatud erandit? On olemas mitu alternatiivset tõlgendust.

- Kas BRRD artikli 44a lõige 5 on mõeldud *de minimis* erandina, mille kohaselt ei kohaldata BRRD artikli 44a lõigetes 1–4 sätestatud täiendavat kaitset selliste allutatud kõlblike kohustuste emissioonide suhtes, mille nimiväärtus on alla minimaalse nimiväärtuse? See tähendaks, et jaeinvestoritele minimaalsest nimiväärtusest väiksema nimiväärtusega allutatud kõlblike kohustusi müüvate müüjate suhtes kohaldataks üksnes MiFIDi artikli 25 sätteid. Kui see on õige tõlgendus, siis kas liikmesriikidel on ka õigus kehtestada minimaalne künnis 50 000 eurot või rohkem, nagu viitab sõna „vähemalt“? Selline tõlgendus võib viia olukorrani, kus liikmesriigid kehtestavad väga kõrged künnised, välistades seega täiendava kaitse peaaegu kõigil juhtudel.
- Kas BRRD artikli 44a lõige 5 on mõeldud erandina väga suure väärtusega (50 000 eurot või rohkem) instrumentide jaoks, mille puhul ei kohaldata BRRD artikli 44a lõigetes 1–4 sätestatud täiendavat kaitset selliste instrumentide müügi suhtes, mille nimiväärtus ületab liikmesriigi kehtestatud künnise, kuna jaeinvestorid investeerivad kõige tõenäolisemalt madalama väärtusega instrumentidesse?
- Kas BRRD artikli 44a lõike 5 eesmärk on võimaldada liikmesriikidel piirata viisi, kuidas emitendid moodustavad BRRD artikli 44a lõike 5 kohaldamisalasse kuuluvad allutatud kõlblikud kohustused, sätestades, et nende konkreetsete instrumentide nimiväärtus peab ületama liikmesriigi kehtestatud künnist, mis on 50 000 eurot või rohkem?

Vastus

Tagamaks, et jaeinvestorid ei investeeriks liigselt teatavatesse kõlblikesse kohustustesse, peavad liikmesriigid

- a) võtma üle BRRD artikli 44a lõigetes 1–4 sätestatud nõuded või
- b) kohaldama erandina kõnealustest nõuetest üksnes BRRD artikli 44a lõikes 5 sätestatud nõuet, st minimaalset nimiväärtust, mis on vähemalt 50 000 eurot.

Seepärast ei pea liikmesriigid, kes otsustavad kehtestada allutatud kõlblike kohustuste minimaalseks nimiväärtuseks vähemalt 50 000 eurot, võtma üle BRRD artikli 44a lõikeid 1–4.

Direktiivi (EL) 2019/879 põhjenduses 16 selgitatakse, et BRRD artikli 44a lõikeid 1–4 ja artikli 44a lõiget 5 ei tohiks kumulatiivselt üle võtta, vaid need on kaks alternatiivset võimalust:

„Selle tagamiseks, et jaeinvestorid ei investeeriks liigselt teatavatesse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude jaoks kõlblikesse võlainstrumentidesse, peaksid liikmesriigid kindlustama, et **selliste instrumentide minimaalne nimiväärtus on suhteliselt kõrge või et sellistesse instrumentidesse investeerimine ei moodusta liiga suurt osa investori portfelist** [rõhuasetus lisatud]“.

17. Küsimus (artikli 44a lõige 5)

Milliste ettevõtjate suhtes on ette nähtud kohaldada artikli 44a lõikes 5 sätestatud minimaalse nimiväärtuse reeglit?

Vastus

Artikli 44a lõike 5 kohaselt kohaldatakse minimaalse nimiväärtuse nõuet kõikide allutatud kõlblike kohustuste emissioonide suhtes ning kõikide investeerimisühingute, krediitiasutuste, eurofondide valitsejate ja AIFI valitsejate poolt jaeklientidele müüdavate allutatud kõlblike kohustuste suhtes.

18. Küsimus (artikli 44a lõige 5)

Kas on õige, et kui liikmesriik otsustab kasutada BRRD artikli 44a lõikes 5 sätestatud võimalust, ei loobuta MiFIDi kohasest sobivuse hindamise nõudest?

Vastus

MiFIDi artikli 25 lõike 2 kohaselt on sobivuse hindamine nõutav ainult siis, kui osutatakse investeerimisnõustamise või väärtpaberiportfelli valitsemise teenuseid. BRRD artikli 44a lõikes 1 on sätestatud laiem ulatus, et hinnata kõikide jaeklientidele müüdavate allutatud kõlblike kohustuste sobivust. Liikmesriik, kes võtab üle BRRD artikli 44a lõike 5, peaks siiski tagama MiFIDi artikli 25 lõike 2 tõhusa kohaldamise.

19. Küsimus (artikli 44a lõige 6)

Artikli 44a lõikes 6 on sätestatud: „Kui artikli 1 lõikes 1 osutatud ettevõtjate, kes on asutatud liikmesriigis ja peavad täitma artiklis 45e osutatud nõuet, koguvara väärtus ei ületa 50 miljardit eurot, võib asjaomane liikmesriik kohaldada erandina käesoleva artikli lõigete 1–5 nõuetest üksnes käesoleva artikli lõike 2 punktis b esitatud nõuet“.

Kas 50 miljardi euro suurune künnis hõlmab kõiki kriisilahendussubjekte liikmesriigis tervikuna?

Vastus

Artikli 44a lõikes 6 on sätestatud konkreetne ülevõtmise võimalus, mis on erandina kahest artikli 44a ülevõtmise alternatiivsest võimalusest ette nähtud liikmesriikidele, kus on väike ja vähem likviidne turg. Selle võimaluse puhul piirduakse ülevõtmisel üksnes artikli 44a lõike 2 punktis b sätestatud nõudega, mis näeb ette, et jaeinvestori poolt allutatud kõlblikkesse kohustustesse investeeritav miinimumsumma on vähemalt 10 000 eurot.

Liikmesriigi kõlblike kohustuste turu suuruse hindamise kriteeriumiks on kõigi nende kriisilahendussubjektide koguvara väärtus, kes on asutatud selles liikmesriigis ja kelle suhtes kohaldatakse artiklit 45e (st omavahendite ja kõlblike kohustuste välist miinimumnõuet konsolideeritud alusel kriisilahenduse konsolideerimisgrupi tasandil). Selle võimaluse kasutamiseks ei tohi see väärtus olla üle 50 miljardi eurot.

20. Küsimus (artikli 44a lõige 6)

Kas BRRD artikli 44a lõikes 6 osutatud 50 miljardi euro suurust künnist tuleks hinnata ainult direktiivi (EL) 2019/879 ülevõtmise ajal või peaks olema kohustus korrapäraselt kontrollida sellele künnisele vastamist?

Kas direktiivi (EL) 2019/879 ülevõtvates siseriiklikes õigusaktides on vaja ette näha künnise kontrollimise konkreetne kohustus?

Vastus

BRRD artikli 44a lõikes 6 on sätestatud konkreetne piiratuma ülevõtmise võimalus, mis on ette nähtud liikmesriikidele, kus on väike ja vähem likviidne turg, nagu näitab selleks sätestatud 50 miljardi euro suurune künnis.

See ülevõtmisvõimalus sõltub künnise tingimuslikkusest. Seepärast on liikmesriikidel kohustus korrapäraselt kontrollida ja hinnata, kas nende turud vastavad 50 miljardi euro künnisele ja kas BRRD artikli 44a lõikes 6 sätestatud võimaluse kasutamine on õigustatud. Kui künnist enam ei järgita, peaksid liikmesriigid valima kahe peamise alternatiivse võimaluse vahel, et võtta üle BRRD artikkel 44a ja sätestada need normid siseriiklikes õigusaktides.

D. KÜSIMUSED SEoses OMAVAHENDITE JA KÕLBLIKE KOHUSTUSTE MIINIMUMNÕUDEGA

a) Üldine

21. Küsimus (üldine)

Mida tähendab „kontroll“ BRRD mõistes?

Kuna selles õigusaktis ei ole määratlust esitatud, siis kas on mõistlik arvesse võtta sama määratlust, nagu on esitatud CRRi artikli 4 lõike 1 punktis 37? Selle määratluse kohaselt on „kontroll“ nõukogu seitsmenda direktiivi 83/349/EMÜ ⁽¹⁾ artiklis 1, mida asjakohasel juhul täiendavad krediitdiasutuse või investeerimisühingu suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1606/2002 ⁽¹²⁾ alusel kohaldatavad raamatupidamisstandardid, määratletud suhe ematettevõtja ja tütarettevõtja vahel või sarnane suhe mis tahes füüsilise või juriidilise isiku ja ettevõtja vahel.

Vastus

BRRDs viidatakse mitu korda asjaomase kriisilahendussubjekti kontrollile tütarettevõtja üle (nt BRRD artikli 45b lõike 3 punkt b, artikli 45f lõike 2 punkti a alapunktid i ja iv ning artikli 45f lõike 2 punkti b alapunkt ii). Kontrollile viitamise eesmärk on tagada, et selliste instrumentide omandistruktuur, mida tütarettevõtja kasutab omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude täitmiseks, ei viiks kriisilahenduse konsolideerimisgrupi kriisilahenduse või selle tütarettevõtja suhtes allahindamise või konverteerimise õiguse kohaldamise korral selleni, et see ettevõtja ei ole enam asjaomase kriisilahendussubjekti tütarettevõtja (st konsolideerimisgrupi struktuuri või konsolideerimise ulatuse muutumine vastavalt CRRi artiklile 18).

Vastavalt CRRi artikli 4 lõike 1 punktile 16 (endine BRRD artikli 2 lõike 1 punkt 5) on „tütarettevõtja“:

- a) tütarettevõtja direktiivi 83/349/EMÜ artiklite 1 ja 2 tähenduses;
- b) tütarettevõtja direktiivi 83/349/EMÜ artikli 1 lõike 1 tähenduses ja mis tahes ettevõtja, kelle üle ematettevõtjal on tegelik valitsev mõju.

Tütarettevõtjate tütarettevõtjaid käsitatakse samuti esialgse ematettevõtja tütarettevõtjatena“.

Seepärast tuleks omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kohaldamisel käsitada viiteid kontrollile viidetena ematettevõtja ja tütarettevõtja vahelisele suhtele.

22. Küsimus (üldine)

Mida tähendab väljend „globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osaks olev ettevõtja“? Näib, et see peaks hõlmama tütarettevõtjat või üksust, milles omatakse teatavat osalust, mida võeti arvesse, kui asjaomane krediitdiasutus või investeerimisühing määrati kindlaks globaalse süsteemselt olulise ettevõtjana.

Vastus

BRRD artiklis 45d osutatud „kriisilahendussubjekt, kes on globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osa“, on krediitdiasutus või investeerimisühing või BRRD artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja, kes kuulub vastavalt CRD artikli 131 lõigetele 1 ja 2 globaalse süsteemselt olulise ettevõtjana kindlaks määratud grupi usaldatavusnõuete kohasesse konsolideerimisse.

23. Küsimus (BRRD I artikli 45 lõige 11)

BRRD I artikli 45 lõikega 11 anti konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutusele õigus loobuda individuaalse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kohaldamisest liidus ematettevõtjana tegutseva krediitdiasutuse või investeerimisühingu suhtes. Kas see erand on lisatud kehtivasse BRRDsse?

Vastus

BRRD I artikli 45 lõikega 11 anti konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutusele kaalutusõigus loobuda teatavatel tingimustel individuaalse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kohaldamisest liidus ematettevõtjana tegutseva krediitdiasutuse või investeerimisühingu suhtes.

Kehtiva BRRD kohaselt ei kohaldata liidus ematettevõtjana tegutsevate krediitdiasutuste ja investeerimisühingute suhtes individuaalset omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet. Seega ei ole sellest nõude loobumine enam kohaldatav. Selliste krediitdiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatakse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet konsolideeritud alusel järgmistel juhtudel:

- kriisilahendussubjektide suhtes kohaldatakse kriisilahenduse konsolideerimisgrupi tasandil konsolideeritud alusel omavahendite ja kõlblike kohustuste välist miinimumnõuet (artikli 45e lõige 1) või

⁽¹¹⁾ Nõukogu 13. juuni 1983. aasta seitsmes direktiiv 83/349/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid (EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1).

- liidus tegutsevate emattevõtjate suhtes, kes ise ei ole kriisilahendussubjektid, ent kes on kolmanda riigi ettevõtjate tütarettevõtjad, kohaldatakse konsolideeritud alusel omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemist miinimumnõuet (artikli 45f lõike 1 kolmas lõik).

b) **Hüpoteekkrediidiandjad**

24. **Küsimus (artikkel 45a)**

Kas BRRDs või CRRis on sätestatud võimalus jätta kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude kohaldamisalast konsolideeritud alusel välja hüpoteekkrediidiasutused, mis on globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate tütarettevõtjad ja mis on vastavalt BRRD artikli 45a lõikele 1 omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmisest vabastatud?

Vastus

CRRi artiklis 92a või 92b osutatud nõuete (kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõue) kohaldamisala konsolideeritud alusel on sätestatud kõnealuse määruse artikli 18 lõike 1 teises lõigus. Selle sätte kohaselt peavad krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes peavad täitma kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõuet konsolideeritud alusel, kaasama täismahus konsolideerimisse kõik krediidiasutused ja investeerimisühingud ning finantseerimisasutused, kes on nende tütarettevõtjad asjaomases kriisilahenduse konsolideerimisgrupis (st samasse kriisilahenduse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad).

BRRD artikli 45a lõikes 2 on sätestatud, et omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmisest vabastatud hüpoteegikrediidiandjad ei tohi osaleda BRRD artikli 45e lõikes 1 osutatud konsolideerimises, samal ajal kui viimati nimetatud sättes on ette nähtud, et kriisilahendussubjektid peavad täitma BRRD artiklites 45b–45d sätestatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet konsolideeritud alusel kriisilahenduse konsolideerimisgrupi tasandil.

Neid sätteid ei saa tõlgendada kui kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõudega seotud erandit CRRi artikli 18 lõike 1 teisest lõigust.

Globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate või globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osaks olevate ettevõtjate puhul kohaldataks BRRD artikli 45a lõiget 2 ainult selle osa suhtes omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudest, mis on kindlaks määratud vastavalt BRRD artikli 45d lõike 1 punktile b, st krediidiasutuse- või investeerimisühingupõhine täiendav omavahendite ja kõlblike kohustuste nõue, mille kriisilahendusasutus on BRRD kohaselt kindlaks määranud. See nõue sõltub konsolideerimisgrupi jaoks valitud kriisilahendusstrateegiast (st kas hüpoteekkrediidiandja likvideeritakse konsolideerimisgrupi kriisilahenduskava kohaselt või mitte ja kas BRRD artikli 45a lõikes 1 sätestatud erandit saab seega kasutada).

25. **Küsimus (artikkel 45a)**

Kas artikli 45a lõikes 1 sätestatud kohustuslikku erandit tuleks kohaldada juhul, kui liikmesriikide tasandil on olemas konkreetsed maksejõuetusmenetluse normid, mis on kooskõlas hüpoteekkrediidiandjate puhul punktides a ja b sätestatud tingimustega? Või saab kohustusliku erandi teha üksnes juhul, kui kriisilahendusasutus leiab kriisilahenduskavas, et hüpoteekkrediidiandja tuleks likvideerida tavalises maksejõuetusmenetluses või artikli 45a lõike 1 punktis a kirjeldatud muud liiki menetluses? Kas kohustusliku erandi tingimused on täidetud, kui valitud kriisilahendusstrateegia näeb ette ühe isiku suhtes kriisilahenduse algatamist ja pangandusgrupi puhul kogu panga kohustuste ja nõudeõiguste teisendamist (kui hüpoteekkrediidiandja on emattevõtjast panga tütarettevõtja)?

Kui hüpoteekkrediidiandja vabastatakse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmisest vastavalt artikli 45a lõikele 1, siis millised hüpoteekkrediidiandja usaldatavusnõuete komponendid tuleks konsolideeritud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude arvutamisel vastavalt artikli 45a lõikele 2 välja jätta?

Vastus

Artikli 45a lõike 1 punkti a kohaselt tuleb hüpoteekkrediidiandja kriisilahenduskavas ette näha tema likvideerimine riiklikus maksejõuetusmenetluses või muud liiki menetluses, mis on nende krediidiandjate jaoks sätestatud ning mida nende krediidiandjate puhul rakendatakse artikli 38, 40 või 42 kohaselt. Ainuüksi sellise menetluse olemasolust ei piisa erandi tegemiseks: erandi võib teha üksnes juhul, kui kriisilahenduskavas on ette nähtud selliste menetluste rakendamine hüpoteekkrediidiandja maksejõuetuse korral.

Kui konsolideerimisgrupi kriisilahenduskavaga nähakse ette hüpoteekkrediidiandja likvideerimine artikli 45a lõike 1 punktis a kirjeldatud menetluses ja selle menetlusega tagatakse, et võlausaldajad kannavad kahju viisil, mis vastab artikli 45a lõike 1 punkti b sätestatud kriisilahenduse eesmärkidele, tuleb erand teha. Sellisel juhul ei tohiks kriisilahenduse konsolideerimisgrupi koguriskipositsiooni ja koguriskipositsiooni näitaja arvutamisel arvesse võtta

hüpoteekkrediidiandja varasid, vaid arvesse tuleks võtta kriisilahendussubjekti grupisisesed riskipositsioonid hüpoteekkrediidiandja suhtes. Artikli 45c lõike 1 punktide a ja b järgimiseks peaksid kriisilahendusasutused kriisilahendussubjekti konsolideeritud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kahjumi katmise summa arvutamisel lisaks täielikult arvesse võtma kapitaliinstrumentidest tulenevaid emattevõtja riskipositsioonid hüpoteekkrediidiandja suhtes. Konkreetse meetodi kapitaliinstrumentidest tulenevate riskipositsioonide arvessevõtmiseks kriisilahendussubjekti omavahendite ja kõlblike kohustuste välises miinimumnõudes peaks otsustama kriisilahendusasutus, kuid valitud meetod peab tagama, et kriisilahendussubjektil on piisavalt omavahendeid ja kõlblikke kohustusi, et kanda täielikult kõik kõnealustest riskipositsioonidest tulenevad kahjud.

Kui kriisilahendussubjekti tütarettevõtjaks oleva hüpoteekkrediidiandja puhul ei saa teha artikli 45a lõikes 1 sätestatud erandit, ei kohaldata kõnealuse artikli lõiget 2. Seega osaleks hüpoteekkrediidiandja kriisilahenduse konsolideerimisgrupi konsolideerimises.

26. Küsimus (artikkel 45a)

Milline on artikli 45a kohaldamisala seoses selles hüpoteekkrediidiandjate puhul sätestatud erandiga? Kas artiklit 45a tuleks kohaldada üksnes sellise krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes, kellel on luba anda ainult pandikirjadega rahastatavat hüpoteekkrediiti? Või peaks artikkel 45a hõlmama ka muid krediidasutusi, kes annavad tegelikult ainult pandikirjadega rahastatavat hüpoteekkrediiti, kuid kellel on luba tegeleda ka muu tegevusega?

Kas tütarettevõtja, keda käsitatakse hüpoteekkrediidiandjana ja kelle suhtes kohaldatakse artikli 45a kohast erandit, võib kuuluda kriisilahenduse konsolideerimisgruppi?

Vastus

BRRD artikli 45a kohaldamisala on esitatud lõike 1 sissejuhatavas osas. Hüpoteekkrediidiandjad on

- krediidasutused,
- mida rahastatakse pandikirjadega
- ja mis siseriikliku õiguse kohaselt ei tohi võtta vastu hoiuseid.

Krediidasutusi, mis praktikas ei võta hoiuseid vastu, kuid millel on sellest hoolimata luba seda teha, ei saa kaasata BRRD artikli 45a kohaldamisalasse, sest need ei vasta kriteeriumile, mille järgi neil ei ole siseriikliku õiguse kohaselt lubatud hoiuseid vastu võtta. Seepärast ei saa need krediidasutused kasutada BRRD artiklis 45a sätestatud erandit.

Sellega seoses võib olla kasulik ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/2162⁽¹³⁾ artikli 3 punktis 8 esitatud mõiste „hüpoteegikrediidipank“ määratlus. Selle sätte kohaselt on „hüpoteegikrediidipank“ „krediidasutus, mis rahastab laene üksnes või peamiselt pandikirjade emiteerimisega ja millel on seadusega lubatud anda ainult hüpoteek- ja avaliku sektori laene ning millel ei ole lubatud võtta hoiuseid, kuid mis võtab avalikkuselt vastu muid tagasimakstavaid vahendeid“.

Kriisilahendussubjekti tütarettevõtjaks oleva hüpoteekkrediidiandja kaasamine asjaomase kriisilahendussubjekti kriisilahenduse konsolideerimisgruppi sõltub vastavalt BRRD artikli 12 lõike 1 teisele lõigule konsolideerimisgrupi kriisilahenduskavas sätestatud strateegiast.

c) *Kriisilahendussubjektide kõlblikud kohustused*

27. Küsimus (artikli 45b lõige 1)

Kas BRRD artikli 45b lõike 1 teine lõik tähendab, et CRRi artiklis 72e sätestatud mahaarvamisi kõlblikest kohustustest ei kohaldata omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude alla kuuluvate kõlblike kohustuste suhtes?

Vastus

CRRi artiklis 72e sätestatud mahaarvamise korda kohaldatakse üksnes nende ettevõtjate suhtes, kelle suhtes kohaldatakse CRRi artikleid 92a ja 92b (st kriisilahendussubjektid, kes on globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad või globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad, ja teatavad ettevõtjad, kes on kolmanda riigi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad), ning üksnes kõnealuste sätete järgimiseks. See kord ei hõlma järgmist:

- ettevõtjad, kes ei ole globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad või globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad või kolmanda riigi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad, või

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/2162, mis käsitleb pandikirjade emiteerimist ja pandikirjade avalikku järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ ja 2014/59/EL (ELT L 328, 18.12.2019, lk 29).

- selliste ettevõtjate, kes on globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad või globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad või kolmanda riigi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad, vastavus neile BRRD artikli 45d lõike 3 kohaselt kehtestatud lisanõuetele.

28. Küsimus (artikli 45b lõige 3)

Kas „olemasolevatele aktsionäridele“ emiteeritud kõlblikke kohustusi võib võtta omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude täitmisel arvesse ulatuses, milles need kuuluvad aktsionäridele, olenemata sellest, kas see aktsionär on saanud aktsionäriks pärast kohustuste tagamist või ostmist?

Vastus

Kriisilahendussubjekti tütarettevõtja poolt instrumentide emiteerimine „olemasolevale aktsionäridele“ on BRRD artikli 45f lõike 2 punkti a alapunkti i (omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemine miinimumnõue), BRRD artikli 45b lõike 3 (omavahendite ja kõlblike kohustuste väline miinimumnõue) ning CRRi artikli 88a punkti b (kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõue kriisilahendussubjektina kindlaks määratud globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate või nende osade puhul) kohaldamisel üks kõlblikkuse tingimus. Kui kohustuse emiteerimise ajal ei ole omandav ettevõtja aktsionär, ei ole kohustus omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude ega kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude täitmiseks kõlblik. Selleks et instrument oleks kõlblik, tuleks see emiteerida olemasolevale aktsionäridele ja see peaks vastama kõigile muudele tingimustele ning olema seejärel ainult olemasolevate aktsionäride omanduses.

29. Küsimus (artikli 45b lõige 3)

Kuidas tuleks kogu artikli 45b kontekstis mõista selle artikli lõikes 3 kasutatud väljendit „ning nimetatud tütarettevõtja kuulub kriisilahendussubjektiga samasse kriisilahenduse konsolideerimisgruppi“?

Vastus

BRRD artikli 45f lõike 2 punkti a alapunktis i on sätestatud võimalus, et kriisilahendussubjekti tütarettevõtja emiteerib kõlblikke kohustusi mitte ainult kriisilahendussubjektile, vaid teatavatel tingimustel ka vähemusaktsionäridele. BRRD artikli 45b lõikes 3 on sätestatud, et sellised kohustused tuleb arvata „kriisilahendussubjekti omavahendite ja kõlblike kohustuste summa hulka“ juhul, kui on täidetud selles sättes nimetatud tingimused. Need kohustused on allutatud, kuna need peavad vastavalt artikli 45f lõike 2 punkti a alapunktile ii vastama CRRi artikli 72b lõike 2 punktis d sätestatud tingimusele. Seega võib neid kohustusi kasutada vastavalt BRRD artikli 45b lõigetele 4, 5 ja 7 sellise kriisilahendussubjekti omavahendite ja kõlblike kohustuste välise miinimumnõude ning omavahendite ja kõlblike kohustuste välise allutatud miinimumnõude täitmiseks, mis kuulub samasse kriisilahenduse konsolideerimisgruppi kui need kohustused emiteerinud tütarettevõtja.

30. Küsimus (artikkel 45b)

Kas amortiseeritud teise taseme omavahendite instrumendid, mille on emiteerinud tütarettevõtjad, kes ei ole kriisilahendussubjektid, ja mida hoiavad kriisilahenduse konsolideerimisgruppi mitte kuuluvad ettevõtjad ning mis on BRRD artikli 45f lõike 2 punkti b alapunkti ii kohaselt omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude täitmiseks kõlblikud, on kõlblikud ka omavahendite ja kõlblike kohustuste välise miinimumnõude täitmiseks? Kas BRRD artikli 2 lõike 1 punkti 71a teises osas sisalduvat viidet amortiseeritud teise taseme omavahendite instrumentidele tuleks tõlgendada viitena amortiseeritud teise taseme omavahendite instrumentidele üksiku ettevõtja tasandil või amortiseeritud teise taseme omavahendite instrumentidele kriisilahenduse konsolideerimisgruppi tasandil?

Vastus

Kriisilahendussubjektid võivad kasutada oma omavahendite ja kõlblike kohustuste välise miinimumnõude täitmiseks järgmisi kohustusi:

- kriisilahenduse konsolideerimisgruppi tasandil konsolideeritud omavahendid vastavalt BRRD artikli 45e lõikele 1;
- kõlblikud kohustused, sealhulgas:
 - teisendatavad kohustused, mis vastavad BRRD artikli 45b tingimustele. Selles artiklis viidatakse muu hulgas CRRi artiklile 72b, mille lõike 2 punktis b nõutakse, et krediidasutus või investeerimisühing peab olema need kohustused otse emiteerinud või välja andnud (BRRD artikli 2 lõike 1 punkti 71a esimene osa);
 - teise taseme omavahendite instrumendid, mis vastavad CRRi artikli 72a lõike 1 punktis b sätestatud tingimustele, st amortiseeritud teise taseme omavahendite instrumendid, mille järelejäänud tähtaeg on vähemalt üks aasta (BRRD artikli 2 lõike 1 punkti 71a teine osa);
- teatavad kõlblikud kohustused, mille samasse kriisilahenduse konsolideerimisgruppi kuuluv tütarettevõtja on emiteerinud vähemusaktsionäridele (BRRD artikli 45b lõige 3).

BRRD artikli 2 lõike 1 punktis 71a esitatud määratluses viidatakse CRRi artikli 72a lõike 1 punktile b. Vastavalt CRRi artikli 11 lõikele 3a ja artikli 18 lõikele 1 peavad kriisilahendussubjektina kindlaks määratud emattevõtjast krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes on globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad, globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad või kolmanda riigi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad, täitma CRRi artiklit 92a (st kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõuet) konsolideeritud alusel oma asjaomase kriisilahenduse konsolideerimisgrupi tasandil. Selle artikliga piiratakse nende instrumentide ulatust, mida saab kasutada kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude täitmiseks, ja selgitatakse, et kui ei ole sätestatud teisiti (nimelt kõlblike kohustuste instrumentide puhul, mille krediidiasutus või investeerimisühing peab CRRi artikli 72b lõike 2 punkti a kohaselt olema otseselt emiteerinud või välja andnud), tuleks instrumente arvestada konsolideeritud alusel kriisilahenduse konsolideerimisgrupi tasandil. See kehtib nii omavahendite kui ka selliste teise taseme omavahendite instrumentide kohta, mille järelejäänud tähtaeg on vähemalt üks aasta ja mis CRRi artikli 64 kohaselt ei kvalifitseeru enam teise taseme omavahendite kirjeteks ning mida ei saa seega arvata krediidiasutuse või investeerimisühingu omavahendite hulka.

Seoses BRRDga ning omavahendite ja kõlblike kohustuste välise miinimumnõude täitmisega nõutakse BRRD artikli 2 lõike 1 punktis 71a esitatud viitega CRRi artikli 72a lõike 1 punktile b selle sätte tõlgendamist nii, et sellel on sama ulatus, st et see viitab amortiseeritud teise taseme omavahendite instrumentidele konsolideeritud alusel kriisilahenduse konsolideerimisgrupi tasandil. Selline tõlgendus tagab ka kooskõla BRRD artikli 45e lõikega 1, mille kohaselt tuleb omavahendite ja kõlblike kohustuste välist miinimumnõuet täita konsolideeritud alusel kriisilahenduse konsolideerimisgrupi tasandil.

See tähendab, et BRRD artikli 2 lõike 1 punkti 71b ja artikli 45b lõigete 4–9 kohaldamisel kuuluvad amortiseeritud teise taseme omavahendite instrumendid, mille samasse kriisilahenduse konsolideerimisgruppi kuuluvad tütar-ettevõtjad on emiteerinud kriisilahenduse konsolideerimisgruppi mitte kuuluvatele ettevõtjatele, mõiste „allutatud kõlblikud instrumendid“ alla ja seega tuleks neid kasutada ka omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude allutatud komponendi täitmiseks.

31. Küsimus (artikli 45b lõige 4)

Kas artikli 45b lõiget 4 tuleks tõlgendada nii, et seda kohaldatakse ka nende kriisilahendussubjektide suhtes, kes on globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad?

Vastus

BRRD artikli 45b lõiget 4 tuleks tõlgendada nii, et seda kohaldatakse ka nende kriisilahendussubjektide suhtes, kes on globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad või kolmanda riigi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja osad. Globaalse süsteemselt olulise ettevõtja konsolideerimisgrupis võib tõepoolest olla mitu kriisilahendussubjekti, kelle suhtes kohaldatakse BRRD artiklit 45b, või kolmanda riigi globaalsel süsteemselt olulisel ettevõtjal võib olla liidus asutatud kriisilahendussubjekt, juhul kui tema kriisilahenduskavas on ette nähtud mitme isiku suhtes kriisilahenduse algatamise strateegia. Seega peaksid BRRD artikli 2 lõike 1 punktides 83a ja 83b esitatud mõistete „kriisilahendussubjekt“ ja „kriisilahenduse konsolideerimisgrupp“ määratlused olema ka kooskõlas mitme isiku suhtes kriisilahenduse algatamise strateegiate rakendamisega, nagu on sõnaselgelt märgitud direktiivi (EL) 2019/879 põhjenduses 4, mis on sõnastatud järgmiselt:

„Kooskõlas kogu kahjumikatmisvõime standardiga **tuleks direktiivis 2014/59/EL jätkata nii ühise kriisilahenduse strateegia kui ka eraldi kriisilahenduse strateegia tunnustamist**. Ühise kriisilahenduse strateegia puhul kohaldatakse kriisilahendust üksnes ühe konsolideerimisgrupi ettevõtja (tavaliselt emattevõtja) suhtes, samas kui teiste konsolideerimisgrupi ettevõtjate (tavaliselt tegutsevad tütar-ettevõtjad) suhtes kriisilahendust ei kohaldata ning nende kahjum ja rekapiitalseerimise vajadus kantakse üle ettevõtjale, kelle suhtes kriisilahendust kohaldatakse. Eraldi kriisilahenduse strateegia puhul võidakse kriisilahendust kohaldada rohkem kui ühe konsolideerimisgrupi ettevõtja suhtes. Soovitav kriisilahendusstrateegia tulemuslikuks kohaldamiseks tuleb selgelt kindlaks määrata kriisilahendusega hõlmataavad ettevõtjad („kriisilahendussubjektid“), st ettevõtjad, kelle suhtes võidakse kohaldada kriisilahenduse meetmeid, ja nende tütar-ettevõtjad („kriisilahenduse konsolideerimisgrupp“). **Selline kindlaksmääramine on oluline, et määrata kindlaks selliste kahjumikatmis- ja rekapiitalseerimisvõime normide kohaldamise tase, mida krediidiasutused ja investeerimisühingud ning ettevõtjad peaksid järgima**. Seepärast tuleb kehtestada mõisted „kriisilahendussubjekt“ ja „kriisilahenduse konsolideerimisgrupp“ ning muuta direktiivi 2014/59/EL seoses konsolideerimisgruppide kriisilahenduse kavandamisega, et näha sõnaselgelt ette, et kriisilahendus- ja konsolideerimisgrupi raames kindlaks määrada kriisilahendussubjektid ja kriisilahenduse konsolideerimisgrupi ning võtma asjakohaselt arvesse konsolideerimisgrupi raames kavandatud meetmete mõju, et tagada tulemuslik konsolideerimisgrupi kriisilahendus“. [rõhuasetus lisatud]

32. Küsimus (artikli 45b lõige 5)

Kuigi artikli 45b lõike 5 viimases lõigus on sätestatud piirmäär 10 %, mida ületades on kriisilahendus- ja konsolideerimisgrupi kohustatud hindama selle sätte punktis b osutatud riski, siis kas kriisilahendus- ja konsolideerimisgrupi on õigus seda hinnangut teha isegi juhul, kui nimetatud piirmäär ei ole saavutatud?

Lisaks näib artikli 45b lõige 5 viitavat üksnes kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendile. Kuidas kohaldataks neid põhimõtteid muude kriisilahenduse vahendite puhul (nt sildasutus)?

Vastus

Artikli 45b lõike 5 esimeses lõigus on sätestatud kriisilahendusasutuste kaalutusõigus nõuda, et kriisilahendus-subjektide omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude teatav tase oleks täidetud allutatud kohustustega, kui kõnealuse lõigu tingimused on täidetud. Ühele sellisele tingimusele on osutatud kõnealuse lõigu punktis b (võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise risk). Teises lõigus nõutakse, et kriisilahendusasutused hindaksid teises lõigus sätestatud 10 % piirmäära saavutamise korral esimese lõigu punktis b osutatud tingimust.

Nende kahe lõigu koostoime seisneb selles, et kriisilahendusasutusel on kaalutusõigus igal ajal hinnata esimese lõigu tingimuste täitmist, sealhulgas võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise riski. 10 % piirmäära saavutamisel on tal siiski alati kohustus hinnata võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise riski.

Artikli 37 lõikes 4 on sätestatud, et „kriisilahendusasutused [võivad] kohaldada kriisilahenduse vahendeid kas üksikult või kriisilahenduse vahendite mis tahes kombinatsioonina“. Artikli 45b sätteid kohaldatakse ühetaoliselt olenemata sellest, kas kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit kasutatakse eraldi või koos muude kriisilahenduse vahenditega. Juhul kui kasutatakse muid kriisilahenduse vahendeid, kasutamata samal ajal kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit, tuleks kohaldada ka artikli 45b lõike 5 esimese lõigu sätteid, et tagada kriisilahenduse korral vastavus artikli 34 lõike 1 punktis g sätestatud põhimõttele, võttes ühtlasi arvesse artikli 45c lõike 1 punkte a ja c.

33. Küsimus (artikli 45b lõige 6)

CRD artiklis 128 on sätestatud, et krediitdiasutused ja investeerimisühingud ei tohi kasutada esimese taseme põhiomavahendeid, mida säilitatakse kombineeritud puhvri nõude täitmiseks, et täita CRRi artiklites 92a ja 92b sätestatud nõuete (kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõue) ning BRRD artiklites 45c ja 45d sätestatud nõuete (omavahendite ja kõlblike kohustuste väline ja sisemine miinimumnõue) riskipõhiseid komponente.

BRRD artikli 45b lõike 6 teises lõigus on sätestatud, et kriisilahendussubjekti omavahendid, mida kasutatakse kombineeritud puhvri nõude täitmiseks, on kõlblikud BRRD artikli 45b lõigetes 4, 5 ja 7 osutatud nõuete (omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude allutatuse nõue) täitmiseks.

Kas artikli 45b lõige 6 puudutab nii protsendina koguriskipositsioonist kui ka protsendina koguriskipositsiooni näitajast väljendatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude allutatuse nõuet?

Vastus

BRRD artikli 45 lõikes 2 on sätestatud, et omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet võib väljendada ainult protsendina koguriskipositsioonist (riskipõhine komponent) ja koguriskipositsiooni näitajast (mitteriskipõhine komponent).

Seepärast tuleb BRRD artikli 45b lõigetes 4, 5 ja 7 osutatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude allutatuse nõudeid samuti väljendada protsentidena koguriskipositsioonist (riskipõhine komponent) ja koguriskipositsiooni näitajast (mitteriskipõhine komponent).

CRD artikli 128 neljandas lõigus osutatud põhimõtteid ei kohaldata omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude allutatuse nõude suhtes, kui seda väljendatakse protsendina koguriskipositsiooni näitajast (st kombineeritud puhvri nõue ei ole paigutatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude mitteriskipõhisest komponendist ettepoole, mistõttu kombineeritud puhvri nõude täitmiseks kasutatavad esimese taseme põhiomavahendid on kõlblikud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude mitteriskipõhise komponendi täitmiseks).

Siiski ei saa kombineeritud puhvri nõude täitmiseks kasutatavaid esimese taseme põhiomavahendeid kasutada ühegi sellise omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks, mis on väljendatud protsendina koguriskipositsioonist, olenemata sellest, kas tegemist on allutatud või allutamata nõudega. BRRD artikli 45b lõike 6 viide lõikele 5 oli mõeldud selleks, et tagada BRRD artikli 45b lõikes 7 osutatud usaldatavusnõuete valemi piirmäära järjepidev kohaldamine, kuna BRRD artikli 45b lõike 5 kohaselt kohaldatakse seda ka mittesüsteemsete krediitdiasutuste ja investeerimisühingute suhtes.

Seega on BRRD artikli 45b lõike 6 teine lõik ja CRD artikkel 128 omavahel kooskõlas.

34. Küsimus (artikli 45b lõige 8)

BRRD artikli 45b lõikega 8 antakse liikmesriikidele võimalus määrata esimeses lõigus osutatud protsendimääraks suurem protsendimäär kui 30 %. Kas liikmesriigil oleks võimalik kehtestada 100 % protsendimäär, võttes arvesse oma riigi pangandussektori eripära?

Vastus

BRRD artikli 45b lõikes 8 on sätestatud, et kriisilahendusasutused võivad kohaldada kõrgemat allutatuse nõuet kui 8 % kõigist kohustustest ja omavahenditest üksnes kuni 30 %-le kõigist kriisilahendussubjektidest, kelle suhtes seda sätet kohaldatakse (globaalsed süsteemset olulised ettevõtjad, tipp-pangad ja ettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse BRRD artikli 45c lõiget 6).

BRRD artikli 45b lõike 8 viimases lõigus on liikmesriikidele ette nähtud võimalus kehtestada kõrgem protsendimäär. Seetõttu võib liikmesriik otsustada, et kriisilahendusasutusel peaks olema õigus kehtestada kõigile selles liikmesriigis asutatud kriisilahendussubjektidele, kelle suhtes kohaldatakse BRRD artikli 45b lõiget 8, kõrgem allutatuse nõue (võttes arvesse riigi pangandussektori eripära ja asjaomaste kriisilahendussubjektide arvu).

Seda võimalust ei saa aga praktikas kohaldada SRMRI kohaldamisalasse kuuluvate ettevõtjate suhtes, sest SRMRI artikli 12c lõikes 8 ei ole sellist võimalust ette nähtud. Seepärast ei kohaldata sellist suuremat protsendimäära SRMRI kohaldamisalasse kuuluvate krediitiasutuste ega investeerimisühingute suhtes olenemata sellest, kas nad kuuluvad SRMRI artiklis 7 sätestatud ülesannete jaotuse kohaselt SRB või riikliku kriisilahendusasutuse otsese pädevuse alla. Kui osalev liikmesriik kasutab BRRD artikli 45b lõikes 8 sätestatud võimalust, kohaldatakse asjaomast siseriiklikku sätet ainult nende ettevõtjate suhtes, kes kuuluvad BRRD kohaldamisalasse (vastavalt selle artikli 1 lõikele 1), kuid ei kuulu SRMRI kohaldamisalasse (vastavalt selle artiklile 2). See võimalus hõlmab peamiselt investeerimisühinguid, mis ei kuulu emaettevõtja konsolideeritud järelevalve alla.

Sellega tagatakse, et kõigi ühtse kriisilahenduskorra kohaldamisalasse kuuluvate ettevõtjate suhtes kohaldatakse ühtseid õigus- ja menetlusnorme, nagu on sätestatud SRMRI artikli 1 esimeses lõigus. Tuleb märkida, et SRMRI põhjenduse 28 viimases lauses on sätestatud, et „[t]eatavatel asjaoludel peaksid liikmesriikide kriisilahendusasutused oma ülesandeid täitma käesoleva määruse alusel ja sellega kooskõlas, kasutades samas neile direktiivi 2014/59/EL ülevõtivate siseriiklike õigusaktidega antud õigusi niivõrd, kuivõrd see ei ole vastuolus käesoleva määrusega“.

d) ***Omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kindlaksmääramine***

35. **Küsimus (artikli 45c lõige 1)**

Kuidas kasutatakse ettevõtja omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kohandamiseks suurust, ärimudelit, rahastamismudelit ning riskiprofiili?

Vastus

BRRD artiklis 45c osutatakse mitmele olukorrale, kus need kriteeriumid võivad kogu omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kalibreerimisel mõju avaldada, näiteks:

- ettevõtja suhtes pärast kriisilahendust kohaldatavate, CRD artiklis 104a osutatud täiendavate omavahendite nõuete kindlaksmääramine pärast konsulteerimist pädeva asutusega (lõike 3 viies lõik);
- lõikes 6 osutatud kaalutusõiguse kohaldamine selliste krediitiasutuste ja investeerimisühingute valimiseks, kelle suhtes kohaldataks lõiget 5 ja BRRD artikli 45b kohaldatavaid sätteid (võttes arvesse rahastamismudeliga seotud tingimusi);
- kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise miinimumreegli arvessevõtmine (sellele reeglile on osutatud lõike 3 neljandas lõigus) – koostoime kogu omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude tasemega varieerub sõltuvalt äri- ja rahastamismudelist, kuna see mõjutab ettevõtja keskmist riskikaalu;
- ettevõtjate puhul, kelle eelistatud kriisilahendusstrateegia on likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses või muus samaväärses riiklikus menetluses, hindamine, kas omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue peaks piirduma kahjumi katmise summaga (nagu on sätestatud lõikes 2);
- turu usalduse säilitamiseks vajaliku, lõikes 3 osutatud summa kohaldamine ja/või kohandamine.

36. **Küsimus (artikli 45c lõige 1)**

Kuidas kajastuks ettevõtja omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudes mõju finantsstabiilsusele, mida on nimetatud artikli 45c lõike 1 punktis e?

Vastus

Artiklis 45c osutatakse mitmele olukorrale, kus kriteeriumid, mis on seotud mõjuga finantsstabiilsusele, võivad kogu omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kalibreerimisel mõju avaldada, näiteks:

- lõikes 6 osutatud kaalutusõiguse kohaldamine selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute valimiseks, kelle suhtes kohaldataks lõiget 5 ja artikli 45b kohaldatavaid sätteid;
- kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise miinimumreegli arvessevõtmine (sellele reeglile on osutatud artikli 45c lõike 3 neljandas lõigus);
- ettevõtjate puhul, kelle eelistatud kriisilahendusstrateegia on likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses või muus samaväärses riiklikus menetluses, hindamine, kas omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue peaks piirduma kahjumi katmise summaga (nagu on sätestatud artikli 45c lõikes 2).

37. Küsimus (artikli 45c lõige 2)

Kuidas kajastuks mõju finantsstabiilsusele kahjumi katmise summa kohandamises sellise ettevõtja puhul, kes kriisilahenduskava kohaselt likvideeritakse tavalises maksejõuetusmenetluses?

Vastus

Kriisilahendusasutused peavad selle sätte kohaldamisel kasutama oma kaalutusõigust. Vastavalt artikli 45c lõikele 9 tuleks omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet käsitlevas otsuses esitada selles lõikes osutatud elementide hinnang.

Selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute rekapiitalseerimiseks piisava summa olulised lisandid oleksid siiski vastuolus artikli 45c lõike 2 esimese lõigu punktiga b, milles selgitatakse, et rekapiitalseerimiseks piisava summa eesmärk on võimaldada ettevõtjatel täita tegevusloa andmise tingimusi pärast kriisilahendusmeetmete kohaldamist või allahindamise ja konverteerimise õiguse kasutamist. Sellega seoses eeldatakse, et ettevõtjad, kes kriisilahenduskava kohaselt likvideeritakse tavalises maksejõuetusmenetluses, ei pea täitma tegevusloa andmise tingimusi ja seetõttu ei peaks neil olema rekapiitalseerimiseks piisavat summat.

Lisaks, kui kriisilahendusasutus leiab, et omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude piiramine kahjumi katmise summaga võib oluliselt mõjutada finantsstabiilsust või tekitada finantssüsteemis ülekandumise riski, võib see viidata sellele, et ettevõtja ei ole eelistatud kriisilahendusstrateegia kohaselt teostatavalt ja usaldusväärselt kriisilahenduskõlblik ning tema kriisilahenduskõlblikkuse hinnang tuleb läbi vaadata.

Sellega seoses on artikli 15 lõikes 1 sätestatud, et ettevõtjat peetakse kriisilahenduskõlblikuks, kui „kriisilahendusasutuse jaoks on teostatav ja usutav krediidasutuse või investeerimisühingu lõpetamine ja likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses või krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kriisilahenduse vahendite ja õiguste kasutamine, vältides nii palju kui võimalik märkimisväärselt ebasoodsat mõju asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu asutamise liikmesriigi, teiste liikmesriikide või liidu finantssüsteemile, sealhulgas laiema finantsilise ebastabiilsuse või kogu süsteemi haaravate sündmuste korral“.

38. Küsimus (artikli 45c lõige 2)

Kas direktiiviga on lubatud mitte kehtestada omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet ettevõtjatele, kelle omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue on võrdne omavahendite nõudega (st ettevõtjatele, kes kriisilahenduskava kohaselt likvideeritakse tavalises maksejõuetusmenetluses või muus samaväärses riiklikus menetluses)?

Vastus

Artikli 45 lõikes 1 on sätestatud, et krediidasutused ja investeerimisühingud ning artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjad peavad alati täitma omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet, kui see on artiklite 45–45i kohaselt nõutav.

Nimetatud artiklitega nähakse ette omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudest järgmised erandid, mille kriisilahendusasutused peavad tegema, kui on täidetud nendes sätestatud tingimused:

- hüpoteekkrediidiandjatele võib teha erandi artikli 45a alusel;
- krediidasutused ja investeerimisühingud, kes on kriisilahendussubjekti tütarettevõtjad, ent ei ole ise kriisilahendussubjektid, võib vabastada omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmisest artikli 45f lõike 3 või 4 alusel;
- keskasutustele ja keskasutusega püsivalt seotud krediidasutustele võib teha erandi artikli 45g alusel.

Lisaks sellele on artikli 45f lõike 1 teises lõigus sätestatud, et artikli 45f lõikes 1 sätestatud nõude (s.o omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude) kohaldamine artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes, kes on kriisilahendussubjekti tütarettevõtja, ent ei ole ise kriisilahendussubjekt, ei ole kohustuslik, kuna see sõltub kriisilahendusasutuse kaalutusõiguse kasutamisest pärast konsulteerimist pädeva asutusega. Tuleb siiski

märkida, et artikli 45f lõike 1 kolmandas lõigus nõutakse, et liidus tegutsevad emettevõtjad, kes ei ole ise kriisilahendussubjektid, ent on kolmanda riigi ettevõtjate tütarettevõtjad, täidaksid omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet konsolideeritud alusel. See tähendab, et artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjate puhul, kes vastavad kõnealuse kolmanda lõigu tingimustele, on omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude kindlaksmääramine kohustuslik.

Seepärast on kriisilahendusasutus kohustatud tegema omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kohta otsuse isegi juhul, kui kriisilahenduskavas on ette nähtud, et ettevõtja likvideeritakse tavalises maksejõuetusmenetluses või muus samaväärses riiklikus menetluses, välja arvatud juhul, kui ettevõtja on mõnes eespool nimetatud olukorras. Seda kinnitab ka asjaolu, et artikli 45c lõike 2 teises ja kolmandas lõigus tunnistatakse sõnaselgelt seda olukorda ning sätestatakse eeskirjad omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude arvutamiseks sellises olukorras olevate ettevõtjate puhul.

39. Küsimus (artikli 45c lõige 2)

Võttes arvesse artikli 45 lõiget 1, artiklit 45a ja artikli 45c lõike 2 teist lõiku, tuleks omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue kehtestada isegi juhul, kui eelistatud kriisilahendusstrateegia on likvideerimine. Kas omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue tuleks sellisel juhul arvutada individuaalselt või konsolideeritud alusel?

Vastus

Artikli 45e lõigetes 1 ja 2 on sätestatud, et kriisilahendussubjektide omavahendite ja kõlblike kohustuste väline miinimumnõue tuleb kindlaks määrata ja seda tuleb täita konsolideeritud alusel kriisilahenduse konsolideerimisgrupi tasandil. Nende sätete põhjendus on, et kriisilahenduse konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjate kahjumi peaks kandma kriisilahendussubjekt, kellel peaksid olema piisavad kahjumi katmise vahendid, et katta kogu kriisilahenduse konsolideerimisgrupi vajadused. See eesmärk saavutatakse kriisilahendussubjekti suhtes kriisilahenduse meetme kohaldamisega ning tema tütarettevõtjate kahjumite ülevõtmisega ja seejärel kapitali ülekandmisega allahindamise ja konverteerimise õiguse kasutamise teel kooskõlas artikliga 59. Seetõttu peavad kriisilahendussubjektid emiteerima kõlblikke instrumente ja kirjeid kolmandast isikust võlausaldajatele (vt direktiivi (EL) 2019/879 põhjendus 19).

Nende ettevõtjate omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemine miinimumnõue, kes on kriisilahendussubjekti tütarettevõtjad, ent ei ole ise kriisilahendussubjektid, tuleb seevastu kindlaks määrata ja seda tuleb täita individuaalselt vastavalt artikli 45c lõikele 7 ja artikli 45f lõikele 1 (hoolimata olukordadest, kus omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemine miinimumnõue tuleb täita konsolideeritud või allkonsolideeritud alusel, nagu on osutatud artikli 45f lõike 1 kolmandas lõigus ja lõike 4 punktis b). Nende tütarettevõtjate kahjumi katmise ja rekapitalizeerimise vajaduse peavad reeglina kandma nendega seotud kriisilahendussubjektid kõnealuste tütarettevõtjate emiteeritud omavahenditesse kuuluvate instrumentide ja kõlblike kohustuste instrumentide otsese või kaudse omandamise kaudu (vt direktiivi (EL) 2019/879 põhjendus 20).

Konsolideerimisgrupi kriisilahendusega seoses eespool selgitatud eeskirju ei kohaldata ettevõtjate puhul, kes kuuluvad konsolideerimisgruppi, mille suhtes kohaldatakse konsolideeritud järelevalvet ja mille kriisilahenduskavas on ette nähtud nende likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses või muus samaväärses riiklikus menetluses. Kõnealuste ettevõtjate maksejõuetust käsitletakse tavalises maksejõuetusmenetluses, mis toimub juriidilise isiku tasandil. Maksejõuetuse korral vastutab emettevõtja ainult oma kahjumi eest ega ole kohustatud oma tütarettevõtjaid toetama. Samuti ei ole tema tütarettevõtjate emiteeritud omavahendid ja teatavad kõlblikud kohustused kättesaadavad kahjumi katmiseks emettevõtja individuaalsel likvideerimisel. Seega ei oleks sellistes olukordades, kus emettevõtja likvideeritakse, asjakohane kehtestada omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet konsolideeritud alusel.

Seepärast tuleks emettevõtjate puhul, kelle kriisilahenduskavas on ette nähtud nende likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses või muus samaväärses riiklikus menetluses, määrata omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue kindlaks ja seda täita ainult individuaalselt.

40. Küsimus (artikli 45c lõiked 2, 3, 4 ja 7)

Artikli 45c lõigete 2, 3, 4 ja 7 kohaldamisel ei ole selge, kuidas tuleks tõlgendada sobivat ajavahemikku, mis ei ole pikem kui üks aasta. Kas see tähendab, et rekapitalizeerimiseks vajalik summa tuleks kehtestada tasemel, mis tagab turu usalduse ettevõtja vastu pärast kriisilahendust ainult üheks aastaks?

Vastus

Artikli 45c lõigetes 3 ja 7 on sätestatud, et rekapitalizeerimiseks vajalikus summas sisalduv turu usalduse säilitamiseks vajalik summa tuleb kehtestada tasemel, mis on vajalik turu usalduse säilitamiseks sobiva ajavahemiku jooksul, mis ei tohi olla pikem kui üks aasta.

Üheaastase ajavahemiku kohaldamine on proportsionaalne ja kooskõlas sama ajavahemiku kasutamisega krediitdiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete kalibreerimiseks. See on asjakohane, võttes arvesse, et usaldatavusnõuded on omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude taseme kindlaksmääramise põhikomponendid.

41. Küsimus (artikli 45c lõiked 3 ja 7)

BRRD artikli 45c lõigetes 3 ja 7 osutatakse vajadusele säilitada omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude teatav tase, et tagada CRD IV paketi kohaste tegevusloa andmise ja tegevuse teostamise tingimuste täitmine. Neid sätteid kohaldatakse ka BRRD artikli 1 punktidega b, c ja d hõlmatud ettevõtjate suhtes. Mõnel neist ettevõtjatest on siiski vaja saada tegevusluba konkreetsete siseriiklike sätete alusel, mitte CRD alusel. Kuidas tuleks nende ettevõtjate puhul võtta siseriiklikesse õigusaktidesse üle viited vajadusele täita tegevusloa andmise tingimusi?

Vastus

Kui BRRD artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjate heakskiitmist või neile tegevusloa andmist ei reguleerita CRDga või MiFIDiga, vaid muude samaväärsete siseriiklike ja liidu õigusaktidega, võiks asjakohase viite lisada siseriiklikku õigusakti, millega võetakse üle BRRD artikli 45c lõike 1 punkt b. Sellega seoses võimaldab BRRD artikli 45c lõike 2 punkt b sellist laiemat tõlgendamist, kuna selles on sätestatud, et ettevõtjad tuleb rekapitalizeerida tasemeni, mis võimaldab neil täita CRD, MiFIDi või „samaväärse seadusandliku akti“ kohaseid tegevusloa andmise tingimusi.

42. Küsimus (artikli 45c lõike 3 viies lõik)

Milline on artikli 45c lõike 3 viienda lõigu punkti a kohaselt nõutav koguriskipositsiooni ja koguriskipositsiooni näitaja kohandus?

Vastus

Rekapitalizeerimiseks vajaliku summa kindlaksmääramisel tuleb kohandada asjaomase koguriskipositsiooni või koguriskipositsiooni näitaja viimati teatatud väärtusi, et kajastada mõju, mida kriisilahenduskavas sätestatud kriisilahenduse meetmete kohaldamine koguriskipositsioonile või koguriskipositsiooni näitajale avaldaks.

Vastavalt artikli 45c lõike 3 esimese lõigu punkti a alapunktile ii ja punkti b alapunktile ii oleksid sellega seoses need kriisilahenduse meetmed, mida arvesse võttes tuleks viimati teatatud väärtusi kohandada, need, mis sisaldavad eelistatud kriisilahendusstrateegiat.

e) Omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude kohaldamine ettevõtjate suhtes, kes ei ole ise kriisilahendussubjektid

43. Küsimus (artikli 45f lõige 1)

Kas artikli 45f lõiget 1, mis käsitleb omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemist miinimumnõuet, kohaldatakse ka globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksuste suhtes, mis ei ole kriisilahendussubjektid?

Vastus

Artikli 45f sätteid kohaldatakse kõikide krediitdiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kes on kriisilahendussubjekti või kolmanda riigi ettevõtja tütarettevõtjad, ent ei ole ise kriisilahendussubjektid. See hõlmab ka globaalse süsteemselt olulise ettevõtja üksusi.

44. Küsimus (artikli 45f lõige 1)

Kas artikli 45f lõike 1 teist lõiku kohaldatakse selles osutatud ettevõtjate suhtes individuaalselt?

Vastus

Artikli 45f lõike 1 esimeses lõigus on selgitatud, et krediitdiasutused ja investeerimisühingud, kes on kriisilahendussubjekti või kolmanda riigi ettevõtja tütarettevõtjad, ent ei ole ise kriisilahendussubjektid, peavad täitma omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemist miinimumnõuet individuaalselt. Kõnealuse artikli teises lõigus antakse kriisilahendusasutustele õigus kohaldada omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemist miinimumnõuet artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjate suhtes. Artikli 45f lõike 1 teist lõiku kohaldatakse ka individuaalselt, välja arvatud juhul, kui ettevõtja kuulub artikli 45f lõike 1 kolmanda lõigu alla.

Artikli 45f lõike 1 kolmandas lõigus, milles on sätestatud võimalus täita artiklite 45c ja 45d nõudeid, osutatakse üksnes liidus tegutsevatele emasettevõtjatele, kes on kolmanda riigi ettevõtjate tütarettevõtjad.

Artikli 45f lõikega 4 antakse kriisilahendusasutusele siiski võimalus loobuda omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude kohaldamisest tütarettevõtja suhtes, kes ei ole ise kriisilahendussubjekt, kui on täidetud mitu tingimust, st kui nii tütarettevõtja kui ka emaettevõtja on asutatud samas liikmesriigis ja kuuluvad samasse kriisilahenduse konsolideerimisgruppi ning kui emaettevõtja täidab konsolideeritud alusel omavahendite ja kõlblike kohustuste välist miinimumnõuet.

Seetõttu võib artikli 45f lõikele 4 kohaselt omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemisest miinimumnõudest loobumisel täita seda nõuet artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjate puhul ka (all)konsolideeritud alusel. Muul juhul, kui erandit ei tehta, kohaldatakse omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemist miinimumnõuet individuaalselt, välja arvatud juhul, kui ettevõtja on kolmanda riigi konsolideerimisgrupi liidus tegutsev emaettevõtja.

45. Küsimus (artikli 45f lõige 3)

BRRD artikli 45f lõikega 3 antakse kriisilahendusasutusele võimalus loobuda omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude kohaldamisest, kui selles sättes osutatud tingimused on täidetud. BRRD artikli 45f lõike 3 punktides d–f osutatud tingimused ei tundu aga olevat SRMRi artikli 12h lõike 1 tingimustega samaväärsed. Kuidas peaksid liikmesriigid BRRD artikli 45f lõike 3 ülevõtmisel sellega seoses toimima?

Vastus

Kehtivas SRMRis tütarettevõtja puhul omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudest loobumise tingimuste vähendamine võrreldes kehtiva BRRDga on kooskõlas SRMR I ning BRRD Iga, kus see oli juba nii.

Hoolimata BRRD ning SRMRi erinevustest peavad liikmesriigid lisama BRRDd rakendavatesse siseriiklikesse õigusaktidesse kõik artikli 45f lõikes 3 nimetatud tingimused. BRRD ning seega ka seda rakendavate siseriiklike õigusaktide kohaldamisala, mis on sätestatud kõnealuse direktiivi artikli 1 lõikes 1, erineb SRMRi kohaldamisalast, mis on sätestatud selle määruse artiklis 2. SRMRi kohaldamisala ei hõlma investeerimisühinguid, mis ei kuulu emaettevõtja konsolideeritud järelevalve alla, ega väljaspool liitu asutatud krediitiasutuste ja investeerimisühingute filiaale.

46. Küsimus (artikli 45f lõige 5)

Milline on BRRD artikli 45f lõike 5 punkti g tähendus, võttes arvesse, et selle sätte punktis c osutatud finantstagatiskokkulepete puhul peab tagatis olema alati „esitatud“, st see peab olema tagatisesaaja omandis või valduses (vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/47/EÜ⁽¹⁴⁾ artikli 1 lõige 5)?

Vastus

BRRD artikli 45f lõike 5 punktis c viidatakse direktiivi 2002/47/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis a sätestatud finantstagatiskokkuleppe määratlusele, mille kohaselt on see „omandiõiguse üleminekul põhinev finantstagatiskokkulepe või pandiõigusel põhinev finantstagatiskokkulepe, olenemata sellest, kas need on hõlmatud raamlepingu või üldtingimustega või ei“. Pandiõigusel põhinevate finantstagatiskokkulepete puhul esitab tagatiseandja finantstagatise pandina tagatisesaajale või tema kasuks, kusjuures finantstagatise täielik omandiõigus jääb pandiõiguse tekkimisel tagatiseandjale. Direktiivis 2002/47/EÜ nõutakse ka tagatise esitamist ja seda tuleb kirjalikult tõendada. Direktiivi 2002/47/EÜ artikli 1 lõike 5 teises lõigus on täpsustatud, et kirjalik tõend selle kohta, et finantstagatis on „esitatud“, peab võimaldama finantstagatise kindlaks teha ja et piisab, kui tõestada, et registreeritud väärtpaberitest moodustuv tagatis on krediteeritud asjakohasele kontole või on selle konto kreditis ja et sularahatagatis on krediteeritud määratud kontole või on selle konto kreditis.

Direktiivi 2002/47/EÜ artikli 2 lõikes 2 selgitatakse, et finantstagatise „esitamine“ tähendab finantstagatise üleandmist, omamist, registreerimist või muul viisil selle näitamist, et finantstagatis on tagatisesaaja või tema huvides tegutseva isiku omandis või valduses. Lisaks ei tohi õigus finantstagatise asendada või õigus ülemäärane finantstagatise tagasi võtta mõjutada selle direktiivi kohaselt tagatisesaaja kasuks seatud finantstagatist.

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta (EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43).

Eespool toodud arvesse võttes osutatakse BRRD artikli 45f lõike 5 punktis g õiguslike, regulatiivsete või rakenduslike takistuste puudumisele esitatud tagatise omandamisel või realiseerimisel, sealhulgas juhul, kui kriisilahendussubjekti suhtes võetakse kriisilahenduse meede. See on kooskõlas direktiivi 2002/47/EÜ üldsätetega.

47. Küsimus (artikkel 45f)

Võttes arvesse artikleid 44 ja 45f, siis kas muid kohustusi kui neid, mis on kõlblikud krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude täitmiseks, võib grupisiselt teisendada? Teisisõnu, kas teisendada võiks kõiki kohustusi, mille ettevõtja on emiteerinud teistele konsolideerimisgrupi ettevõtjatele (kes ei pruugi olla kriisilahendussubjektid)?

Vastus

Kui sellise tütarettevõtja suhtes, kes ei ole kriisilahendussubjekt, algatatakse kriisilahenduskavast kõrvale kaldudes kriisilahendus, võib kriisilahendusasutus kohaldada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise õigust olemasolevate võlausaldajate, sealhulgas artikli 45f lõike 2 punktis a osutatud kohustuste omanike (tavaliselt kriisilahendussubjektid) suhtes, kuid ka muude kriisilahenduse konsolideerimisgrupi siseste või väliste võlausaldajate suhtes, järgides seejuures nõuete rahuldamisjärku tavalises maksejõuetusmenetluses. Artikli 45f lõike 2 punkti a alapunkti iii kohaselt peavad omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude täitmiseks kõlblikud kohustused olema madalama nõudeõiguse järguga kui kohustused, mis ei vasta sama sätte punktis i osutatud tingimustele (st need peaksid olema allutatud instrumentidele, mida ei saa arvestada omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude täitmise) ega ole kõlblikud omavahendite nõude täitmiseks. See tähendab, et grupisiseste võlausaldajate nõuded, mis on seotud instrumentidega, mis ei ole omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude täitmiseks kõlblikud, oleksid kõrgema nõudeõiguse järguga kui kohustused, mis on sel eesmärgil kõlblikud. Nende nõuete rahuldamisjärku maksejõuetusmenetluses tuleks nende nõuete teisendamisel arvesse võtta.

Kui kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit kohaldatakse kriisilahenduskavast kõrvale kaldudes tütarettevõtja suhtes, keda ei ole kriisilahendussubjektina kindlaks määratud, tuleb BRRD artikli 44 lõike 2 punkti h alusel jätta kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise õiguse kohaldamisest välja nende tütarettevõtjate grupisisestest nõuded, kes ei ole kriisilahendussubjektid, ent kuuluvad kriisilahenduskavas kindlaks määratud kriisilahenduse konsolideerimisgruppi (välja arvatud juhul, kui nende nõudeõiguse järk on asjakohase siseriikliku õiguse kohaselt tavaliste tagamata kohustuste omast madalam). Muud konsolideerimisgrupi ettevõtjate grupisisestest nõuded ei ole siiski artikli 44 lõike 2 punkti e alusel kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise õiguse kohaldamisest välja jäetud.

f) *Aruandlus*

48. Küsimus (artikkel 45i)

Artikli 45i lõike 1 kohaselt peavad artikli 1 lõikes 1 osutatud ettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet, esitama oma pädevatele asutustele ja kriisilahendusasutustele aruande selles sättes konkreetselt nimetatud elementide kohta.

Kas liikmesriik võiks oma ülevõtmisõigusaktis ette näha, et ettevõtjad peaksid esitama aruande ainult ühele asutusele, kui see asutus tegutseb nii pädeva asutusena kui ka kriisilahendusasutusena (tavaliselt keskpank)?

Vastus

Kooskõlas artikli 3 (Kriisilahendusasutuste määramine) lõikega 3 võivad liikmesriigid ette näha, et kriisilahendusasutus asub keskpangas. Sellises olukorras tuleb kehtestada asjakohane kord, mis tagab asjaomase asutuse kriisilahendusfunktsiooni ja järelevalvefunktsiooni või muude funktsioonide tegevuse sõltumatuse. Vastavalt artikli 3 lõike 3 teisele lõigule peab kriisilahendusasutus olema järelevalveasutusest struktuuriselt eraldatud ja tal peab olema eraldi aruandlusahel.

Artikli 45i lõikes 1 nõutakse selgelt, et ettevõtjad peavad esitama punktides a, b ja c osutatud konkreetse teabe nii pädevale asutusele kui ka kriisilahendusasutusele. Kuna ettevõtja esitav teave on identne, ei kaasne sellega ettevõtjale lisakoormust. Nõutavate andmete ja teabe samaaegne saatmine nii pädevale asutusele kui ka kriisilahendusasutusele tagab, et teave edastatakse sujuvalt ja õigel ajal ning ilma täiendavate viivitusteta.

g) **Üleminekukord ja kriisilahendusjärgne kord**

49. **Küsimus (artikli 45m lõiked 1 ja 6)**

Kas on võimalik määrata muid vahesihttasemeid kui artikli 45m lõike 1 teises lõigus osutatud vahesihttase (st mis tuleb saavutada 1. jaanuariks 2022)?

Kuidas on vahesihttase seotud kavandatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudega iga 12-kuulise perioodi kohta artikli 45m lõikes 6 osutatud üleminekuperioodi jooksul?

Vastus

Kriisilahendusasutused võivad kehtestada üksnes artikli 45m lõike 1 teises lõigus nimetatud vahesihttaseme, st sihttaseme, mille nad peavad saavutama 1. jaanuariks 2022.

Artikli 45m lõike 6 kohaselt peavad kriisilahendusasutused kehtestama ka kavandatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude iga 12-kuulise perioodi kohta üleminekuperioodi jooksul. Need on siiski soovituslikud ega ole krediidasutusele või investeerimisühingule siduvad.

50. **Küsimus (artikkel 45m)**

Mis juhtub kriisilahendusasutuste otsustega, millega määratakse kindlaks omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue vastavalt BRRD I-le, kui hakatakse kohaldama direktiiviga (EL) 2019/879 BRRDsse tehtud muudatusi?

Kas oleks õigustatud rakendada liikmesriigi tasandil üleminekusätet, millega tunnistatakse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet käsitlevad olemasolevad otsused kehtetuks, kuni võetakse vastu uued otsused?

Vastus

Direktiiv (EL) 2019/879 ei sisalda erisätteid enne direktiivi kohaldamiskuupäeva tehtud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude otsuste kohta. BRRD I alusel tehtud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude olemasolevad otsused jäävad kehtima, kuni kriisilahendusasutused võtavad kehtiva BRRD alusel vastu uued omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude otsused.

Selliste otsuste õiguslikke tagajärgi tuleks hinnata vastavalt nende otsuste tegemise ajal kohaldatud õigusnormidele (st BRRD I normide alusel). See tähendab, et selle hindamisel, kas krediidasutus või investeerimisühing vastab BRRD I alusel tehtud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude otsusele, on asjakohased kõlblikkusnormid need, mis on sätestatud BRRD I-s. Krediidasutust või investeerimisühingut ei saa BRRD kõlblikkusnormide alusel käsitada BRRD I kohaselt tehtud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude otsust rikkuvana.

Seega ei ole vaja BRRD I alusel tehtud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude otsustest üleminekuperioodil loobuda või need kehtetuks tunnistada, kuni võetakse vastu BRRD-I põhinevad uued omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude otsused.

51. **Küsimus (artikkel 45m)**

Mis saab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2016/1450 ⁽¹⁵⁾ kohaselt juba kehtestatud üleminekuperioodidest?

Vastus

Pärast direktiiviga (EL) 2019/879 BRRDsse tehtud muudatuste kohaldamise kuupäeva (28. detsember 2020) peavad kriisilahendusasutused läbi vaatama kõik varem vastu võetud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude otsused, võttes arvesse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude uut raamistikku, millega kaasnevad teistsugused kalibreerimis- ja kõlblikkusnormid. Sellega seoses tuleb kindlaks määrata uued üleminekuperioodid, et tagada vastavus läbivaadatud raamistikule.

⁽¹⁵⁾ Komisjoni 23. mai 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/1450, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kehtestamise metoodika kriteeriumid (ELT L 237, 3.9.2016, lk 1).

52. Küsimus (artikli 45m lõige 4)

Kas oleks võimalik eelnevalt otsustada, et tipp-panga suhtes kohaldatakse artikli 45c lõiget 6, juhul kui tema kriisilahenduse konsolideerimisgrupi koguvarade maht langeb alla 100 miljardi euro? See oleks vajalik, et vältida artikli 45m lõike 4 kohaldamist, millega antakse artikli 45c lõikes 6 osutatud kriisilahendussubjektidele omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks kolmeaastane üleminekuperiood alates otsuse tegemise kuupäevast.

Vastus

Artikli 45m lõikes 4 on sätestatud, et artikli 45b lõigete 4 ja 7 kohaseid allutatuse norme ning artikli 45c lõigetes 5 ja 6 osutatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude miinimumtasemeid ei kohaldata kolme aasta jooksul pärast kuupäeva, mil kriisilahendussubjekt hakkab olema artikli 45c lõikes 5 või 6 osutatud olukorras.

Artikli 45m lõiget 4 ei kohaldata artikli 45c lõikes 5 osutatud kriisilahendussubjekti (tipp-panga) suhtes, mille koguvarade maht on alla 100 miljardi euro künnise ja mida kriisilahendusasutus peab seejärel süsteemseks krediidasutuseks või investeerimisühinguks ning mida koheldakse samamoodi nagu tipp-panka. Artikli 45m lõikes 4 sätestatud üleminekuperioodi eesmärk on anda kriisilahendussubjektidele, kelle suhtes ei kohaldata varem ühtegi miinimumnõuet, piisavalt aega, et tagada vastavus uutele kohaldatavatele miinimumnõuetele. Süsteemsed krediidasutused ja investeerimisühingud, mis olid varem tipp-pangad, ei ole siiski sellises olukorras. Nende kriisilahendussubjektide suhtes on juba kohaldatud samu miinimumnõudeid, kuid muul õiguslikul alusel (artikli 45c lõige 5, mitte artikli 45c lõike 6).

Seega ei kohaldata artikli 45m lõike 4 viimast osa – „[...] või kui kriisilahendussubjekt hakkab olema artikli 45c lõikes 5 või 6 osutatud olukorras“ – süsteemsete krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kellest on sellisena teatatud artikli 45c lõike 6 alusel ja kes olid varem tipp-pangad, kuna nad olid varem artikli 45c lõikes 5 osutatud olukorras.

Sama kehtib vastupidises olukorras, kui süsteemne krediidasutus või investeerimisühing suurendab oma varade mahu üle 100 miljardi euro ja saab tipp-pangaks.

Siiski tuleb märkida, et artikli 45c lõike 6 kohaldamisega võivad kaasneda rangemad nõuded kui need, mis tulenevad artikli 45c lõikest 5, sest artikli 45b lõike 4 teise ja neljanda lõigu kohaselt kehtib 27 % koguriskipositsiooni piirang seoses allutatusega ainult neile kriisilahendussubjektidele, kelle suhtes kohaldatakse artikli 45c lõiget 5, kuid mitte kriisilahendussubjektidele, kelle suhtes kohaldatakse artikli 45c lõiget 6. Sellisel juhul eespool toodud arutluskäiku ei kohaldata ja kõnealuse kriisilahendussubjekti suhtes tuleks kohaldada kolmeaastast üleminekuperioodi.

Seega ei ole vaja krediidasutusest või investeerimisühingust eelnevalt teatada kui süsteemsest krediidasutusest või investeerimisühingust; see ei oleks igal juhul tõenäoliselt õiguslikult vastuvõetav, kuna tipp-pank ei vasta artikli 45c lõike 6 tingimustele (mis näeb ette kuulumist kriisilahenduse konsolideerimisgruppi, mille koguvarade maht on väiksem kui 100 miljardit eurot).

h) Koostoime CRD ja CRRi sätetega**53. Küsimus (CRD artikkel 128)**

CRD artikli 128 neljandas lõigus on sätestatud, et krediidasutused ja investeerimisühingud ei tohi kasutada esimese taseme põhiomavahendeid, mida hoitakse kombineeritud puhvri nõude täitmiseks, et täita omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude riskipõhiseid komponente (st omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue väljendatuna koguriskipositsiooni alusel). Kas kombineeritud puhvri nõude täitmiseks kasutatavaid esimese taseme põhiomavahendeid võib kasutada ka omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude mitteriskipõhise komponendi täitmiseks (st omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue väljendatuna koguriskipositsiooni näitaja alusel)? Milline on sellise kohtlemise põhjendus?

Vastus

Vastavalt CRD artikli 128 neljandale lõigule ei saa samu esimese taseme põhiomavahendeid kasutada, et täita

— kombineeritud puhvri nõuet ja

— CRRi artiklites 92a ja 92b sätestatud nõuete (kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõue) ning BRRD artiklites 45c ja 45d sätestatud nõuete (omavahendite ja kõlblike kohustuste väline ja sisemine miinimumnõue) riskipõhist komponenti.

Seepärast võib samu esimese taseme põhiomavahendeid kasutada kombineeritud puhvri nõude ja kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude ning koguriskipositsiooni näitaja põhineva omavahendite ja kõlblike kohustuste välise ja sisemise miinimumnõude mitteriskipõhise komponendi (nende nõuete puhul on mitteriskipõhised komponendid sätestatud CRRi artikli 92a lõike 1 punktis b ning BRRD artikli 45 lõike 2 punktis b) täitmiseks.

Tuleb märkida, et ELi usaldatavusraamistiku (CRD ja CRR) kohaselt paigutatakse kombineeritud puhvri nõue ainult riskipõhistest usaldatavusnõuetest ettepoole (kuid mitte mitteriskipõhisest finantsvõimenduse määra nõudest ettepoole). Seda seost on sõnaselgelt kinnitatud CRD artikli 141a teises lõigus.

BRRD I alusel vastu võetud delegeeritud määruse (EL) 2016/1450 artikli 1 lõike 3 kohaselt moodustab seetõttu kombineeritud puhvri nõue osa kahjumi katmise summast, kuid seda ainult koos riskipõhiste usaldatavusnõuetega.

BRRD artikli 45 lõike 2 punktide a ja b kohaselt väljendatakse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet vastavalt protsendina koguriskipositsioonist ja protsendina koguriskipositsiooni näitajast. Protsendina koguriskipositsioonist väljendatud komponendi puhul jäetakse kombineeritud puhvri nõue nüüd proportsionaalsema järkjärgulise sekkumise võimaldamiseks omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kalibreerimisel kahjumi katmise summast välja, vältimaks seda, et iga kord, kui kombineeritud puhvri nõuet rikutakse, rikutakse ka omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet (väljendatuna protsendina koguriskipositsioonist). Kombineeritud puhvri nõude paigutamine omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudest ettepoole peaks ka hõlbustama teatavate makrotasandi usaldatavusmeetmete, nagu CRD artikli 128 esimese lõigu punkti 6 alapunktis a osutatud vastutsüklilise kapitalipuhvri kavandatud kasutamist.

54. Küsimus (CRRi artikli 72b lõige 3)

Kas kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude täitmiseks allutamata instrumentide kasutamise määra 3,5 % koguriskipositsioonist kohaldatakse ainult siis, kui seda nõuet väljendatakse protsendina koguriskipositsioonist, kuid mitte siis, kui seda väljendatakse protsendina koguriskipositsiooni näitajast? Kas seda võib BRRD ülevõtmisel siseriiklikku õigusesse selgitada?

Vastus

Vastavalt CRRi artikli 72b lõikele 3 kohaldatakse määra 3,5 % koguriskipositsioonist alates 2022. aastast allutamata kõlblike instrumentide puhul ka kogu kahjumikatmisvõime komponendi suhtes, mis on väljendatud protsendina koguriskipositsiooni näitajast (kohaldades koguriskipositsiooni näitaja puhul määra, mis võrdub 3,5 %-ga koguriskipositsioonist). Vastavalt CRRi artikli 494 lõikele 2 kehtib sama põhimõte ajavahemikus 2019. aastast kuni 2021. aasta lõpuni allutamata kõlblike instrumentide suhtes kohaldatava määra (2,5 % koguriskipositsioonist) kohta.

See tuleneb asjaolust, et CRRi artiklis 72b on sätestatud kogu kahjumikatmisvõime nõude täitmiseks kõlblike kohustuste instrumentide suhtes kohaldatavad tingimused. CRRi artikli 72b lõikes 3 ei ole ette nähtud erinevaid kõlblikkuse kriteeriume kogu kahjumikatmisvõime kahe komponendi jaoks, mis on sätestatud CRRi artikli 92a lõike 1 punktides a ja b. CRRi artikli 72b lõikes 3 on koguriskipositsioonile viidatud üksnes arvutuse eesmärgil.

BRRDga seda määra ei reguleerita ja seetõttu puuduvad sellekohased sätted, mida saaks üle võtta. BRRD põhjenduse 10 kohaselt ei piira BRRD sätted omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks kõlblike instrumentide allutamise kohta siiski võimalust täita kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõuet osaliselt allutamata võlainstrumentidega, nagu on sätestatud CRRis.

55. Küsimus (CRRi artikkel 72l)

Kogu kahjumikatmisvõime standardi kohaselt saab 2022. aastani täita kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõuet muu hulgas muude kui esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate regulatiivsete kapitaliinstrumentidega, mille on emiteerinud ainult kriisilahenduse konsolideerimisgruppi kuuluvad tütaretevõtjad, kui neid võetakse arvesse minimaalsete regulatiivsete kapitalinõuete täitmisel ja teatavatel tingimustel (kogu kahjumikatmisvõime standardi 11. jagu). CRRi artiklis 72l on sätestatud, et „[k]rediidiasutuse või investeerimisühingu omavahendid ja kõlblikud kohustused võrduvad krediidiasutuse või investeerimisühingu omavahendite ja kõlblike kohustuste summaga“. CRRi artiklite 81–88 kohaselt hõlmavad need omavahendid ilma ajaliste piiranguteta omavahendeid, mille tüharetevõtjad on emiteerinud kolmandatele isikutele.

Kas on õige siseriiklikes õigusaktides sätestada, et tüharetevõtjate poolt kolmandatele isikutele emiteeritud omavahendeid võetakse ilma ajaliste piiranguteta arvesse omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmisel nii CRRi kui ka BRRD kohaselt?

Vastus

Kõik tüharetevõtjate poolt kolmandatele isikutele emiteeritud regulatiivsed omavahendite instrumendid on kõlblikud kriisilahendussubjektide kogu kahjumikatmisvõime miinimumnõude täitmiseks ning omavahendite ja kõlblike kohustuste välise miinimumnõude täitmiseks (ilma aegumisklauslita) summade ulatuses, mis on omavahendite puhul kõlblikud. BRRD artikli 45f lõike 2 kohaselt omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude täitmiseks kõlblike omavahendite suhtes kohaldatakse täiendavaid kriteeriume.

E. KOHUSTUSTE JA NÕUDEÕIGUSTE TEISENDAMISE VAHENDIGA SEOTUD KÜSIMUSED**56. Küsimus (artikli 44 lõige 2)**

Vastavalt BRRD artikli 44 lõike 2 punktile f on kohustused kolmandate riikide kesksete vastaspoolte ees, keda ESMA määruse (EL) nr 648/2012⁽¹⁶⁾ artikli 25 kohaselt tunnustab, vabastatud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi kohaldamisest. Kõnealuste kolmandate riikide kesksete vastaspoolte muud kaitsemeetmed on esitatud BRRD artiklites 69, 70 ja 71. BRRD ei näe siiski ette kolmanda riigi õigusega reguleeritud väärtpaberiarendussüsteemide ja neid süsteeme korraldavate ettevõtjate samaväärset kohtlemist.

Kas juhul, kui liikmesriik kohaldab arvelduse lõplikkuse direktiivi sätteid oma riigi krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kes osalevad vahetult kolmanda riigi õigusega reguleeritud väärtpaberiarendussüsteemides, nagu on sätestatud arvelduse lõplikkuse direktiivi põhjenduses 7, soovitakse BRRDga tagada neile kolmandate riikide süsteemidele samasuguse kohtlemine nagu ESMA poolt tunnustatud kolmandate riikide kesksetele vastaspooltele?

Vastus

BRRD artikli 44 lõike 2 punktis f on sätestatud, et kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi kohaldamisalast on välja jäetud teatavad lühiajalised kohustused „vastavalt direktiivile 98/26/EÜ [arvelduse lõplikkuse direktiiv] määratud süsteemide või süsteemi korraldajate või nendes osalejate ees, mis tulenevad sellises süsteemis osalemisest“.

BRRD artikli 44 lõike 2 punktis f sätestatud väljajätmist kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi kohaldamisalast ei kohaldata kolmandate riikide süsteemide suhtes olenemata sellest, kas liikmesriigid kohaldavad või ei kohalda arvelduse lõplikkuse direktiivi sätteid oma riigi krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kes osalevad vahetult nendes kolmandate riikide väärtpaberiarendussüsteemides, nagu on sätestatud arvelduse lõplikkuse direktiiv põhjenduses 7, kuna neid ei ole vastavalt arvelduse lõplikkuse direktiivile määratud. Samuti ei kohaldata nende kolmandate riikide süsteemide suhtes erandeid BRRD artikli 69 lõike 4 punktis a, artikli 70 lõike 2 punktis a või artikli 71 lõike 3 punktis a osutatud õiguste kasutamisest.

57. Küsimus (artikli 44 lõige 2)

Artikli 108 lõikes 2 kasutatakse väljendit „tavalised tagamata kohustused“ üksnes kõrgema nõudeõiguse järgu eeliskohustustele viidates. Kas seda arvesse võttes tuleks väljendit „tavalised tagamata kohustused“ tõlgendada samamoodi, kui selline viide on tehtud artikli 44 lõike 2 punktis h – st kas „tavaliste tagamata kohustuste“ kohaldamisalast, millele on osutatud artikli 44 lõike 2 punktis h, tuleks kõrgema nõudeõiguse järgu mitte-eelistatud kohustused välja jätta?

Vastus

Artikli 108 lõikes 2 kasutatud mõistet „tavalised tagamata nõuded“ ja artikli 44 lõike 2 punktis h kasutatud mõistet „tavalised tagamata kohustused“ tuleks tõlgendada järjepidevalt. Kuna artikli 108 lõikes 2 nõutakse sõnaselgelt, et selle tingimustele vastavad võlainstrumentid (st kõrgema nõudeõiguse järgu mitte-eelistatud võlainstrumentid) oleksid maksejõuetusmenetluses madalama nõudeõiguse järguga kui „tavalised tagamata nõuded“ (st kõrgema nõudeõiguse järgu kohustused), peaks mõiste „tavalised tagamata nõuded“ määratluse kohaselt välistama kõrgema nõudeõiguse järgu mitte-eelistatud võlainstrumentid.

58. Küsimus (artikli 48 lõige 7)

Kas on õige, et artikli 48 lõike 7 esimese lause kohaselt ei tohi krediidiasutustel ja investeerimisühingutel olla instrumente, mis kuuluvad omavahendite kirjetel või instrumentidega samasse nõudeõiguse järku?

Vastus

Artikli 48 lõike 7 kohaselt peavad liikmesriigid muutma oma riigi maksejõuetusõigust tagamaks, et omavahendite kirjetest tulenevate nõuete nõudeõiguse järk on maksejõuetusmenetluses pärast mis tahes muid nõudeid, mis ei tulene omavahendite kirjetest. Pärast selle sätte ülevõtmist ei tohiks krediidiasutustel ja investeerimisühingutel olla võimalik hoida ühtegi kohustust, mis ei ole omavahendite kirje, kuid mis kuuluks artikli 48 lõikes 7 osutatud tavalist maksejõuetusmenetlust reguleeriva siseriikliku õiguse alusel omavahenditega samasse nõudeõiguse järku (kohustuslik lahendus).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabebehindlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

59. Küsimus (artikli 48 lõige 7)

Milline on artikli 48 lõike 7 põhjendus? Selle sätte ülevõtmine näib olevat eriti keeruline, sest instrumendi nõudeõiguse järk maksejõuetusmenetluses võib muutuda, kui see ei kvalifitseeru enam omavahendite kirjeks.

Vastus

Artikli 48 lõike 7 kohaselt peavad liikmesriigid muutma oma riigi maksejõuetusõigust tagamaks, et omavahendite kirjetest tulenevate nõuete nõudeõiguse järk on maksejõuetusmenetluses pärast mis tahes muid nõudeid, mis ei tulene omavahendite kirjetest. Selle sätte eesmärk oli tagada, et kui omavahendite kirjed hinnatakse alla või konverteeritakse ettevõtja jätkusuutmatuse korral kooskõlas artiklitega 59 ja 60 või artikliga 48, puuduvad muud kohustused, mis kuuluksid selliste kirjetega samasse või madalamasse nõudeõiguse järku. See vähendab suurel määral riski, et pädevate asutuste või kriisilahendusasutuste tegevus võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise tõttu vaidlustatakse.

Kui instrument ei ole enam kõlblik omavahendite kirje, tuleks liikmesriigi maksejõuetusõigusega tagada, et see ei või kuuluda samasse või madalamasse nõudeõiguse järku kui omavahendite kirjed.

F. KÜSIMUSED SEOSSES KOHUSTUSTE JA NÕUDEÕIGUSTE TEISENDAMISE LEPINGULISE TUNNUSTAMISEGA**60. Küsimus (artikli 55 lõige 3)**

Kas artikli 55 lõikes 1 osutatud lepingulise tingimuse õigusliku täitmisele pööratavuse ja tulemuslikkuse kohta võib õigusliku arvamuse anda väline või sisemine isik või mõlemad? Kas sisemistel ja välistel arvamusel on artikli 55 lõike 3 puhul sama väärtus? Kas see tuleks jätta asjaomase krediitdiasutuse või investeerimisühingu otsustada?

Vastus

Tekst on selles suhtes neutraalne, seega oleks nii sisemine kui ka väline arvamus artikli 55 lõikega 3 kooskõlas.

61. Küsimus (artikli 55 lõige 1)

Artikli 55 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud, et kohustuste puhul, mis ei ole kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise kohaldamisalast välja jäetud ning mida reguleeritakse kolmanda riigi õigusega, peab asjaomane leping sisaldama klauslit, mille kohaselt vastaspool tunnistab, et kohustuse suhtes võib kohaldada allahindamise ja konverteerimise õigust, ning nõustub selliste õiguste kasutamisega. Sellist kohustust ei kohaldata, kui :

- a) kolmanda riigi õigus või selle kolmanda riigiga sõlmitud siduv leping võimaldaks kriisilahendusasutusel kasutada allahindamise ja konverteerimise õigust (artikli 55 lõike 1 viimane lõik);
- b) kriisilahendusasutus otsustab seda kohustust mitte kohaldada krediitdiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kelle omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue on võrdne artikli 45c lõike 2 punktis a määratletud kahjumi katmise summaga, tingimusel et artikli 55 lõike 1 esimese lõigu kohaldamisalasse kuuluvaid kohustusi ei kasutata omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks (artikli 55 lõike 1 teine lõik);
- c) klausli lisamine on õiguslikult või muul viisil teostamatu (artikli 55 lõike 2 teine lõik).

Artikli 55 lõike 2 viimase lõigu kohaselt ei arvestata omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmisel kohustusi, mille puhul krediitdiasutus või investeerimisühing ei ole klauslit lisanud või mille puhul on teostamatuse tõttu tehtud erand.

Kas on õige võtta üle artikli 59 lõiked 1 ja 2 nii, et omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks võiks endiselt kasutada kolmanda riigi õigusega reguleeritud kohustust, mis ei sisalda tunnustamisklauslit, kuna kolmas riik on sõlminud siduva lepingu või õiguslikult tunnustanud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise õigust?

Vastus

Artikli 55 lõike 1 kolmanda lõiguga välistatakse lepingulise tunnustamisklausli lisamise kohustuse kohaldamine, kui kriisilahendusasutus jõuab järeldusele, et ta saab seoses asjaomaste kohustuste või instrumentidega kasutada oma allahindamise ja konverteerimise õigust vastavalt asjaomase kolmanda riigiga sõlmitud lepingule või selle kolmanda riigi õigusele.

Sellistel juhtudel ei ole krediidasutus või investeerimisühing kohustatud klauslit lisama ning (erinevalt juhtudest, kui tuginetakse teostamatusele) nende kohustuste suhtes allahindamise ja konverteerimise õiguse kasutamine oleks tõhus. Seega, kui sellist klauslit ei lisata, ei too see kaasa artikli 55 lõike 2 viimases lõigus nimetatud tagajärgi, st nende kohustuste väljajätmist omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude arvestusest. Seetõttu võib neid kohustusi võtta omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmisel arvesse.

62. Küsimus (artikli 55 lõige 2)

BRRD artikli 55 lõike 2 uue sätte tulemusena, millega jäetakse kohustused, mille puhul ei ole kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise tunnustamise klauslit lisatud, nüüd sõnaselgelt omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude arvestusest välja, ei saa omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude hulka arvata täiendavate esimese taseme omavahendite instrumente ega teise taseme omavahendite instrumentide, mille suhtes kohaldatakse CRRi artikli 494 lõigete 1 ja 2 kohaselt varasemalt kehtinud nõudeid. Kuidas saavad kriisilahendus-
sasutused seda lünka ületada?

Vastus

Artikkel 55 hõlmab omavahenditesse kuuluvaid instrumente alates BRRD I kohaldamise kuupäevast (1. jaanuar 2015). BRRD I artikli 45 lõikes 5 oli juba sätestatud, et kui kriisilahendus-
sasutus ei ole veendunud, et kolmanda riigi õigusnormidega reguleeritud kohustuse allahindamise ja konverteerimise otsust täidetak (võttes muu hulgas arvesse lepingulisi tingimusi või asjakohaseid rahvusvahelisi lepinguid), ei saa kõnealust kohustust omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmise arvutamisel arvesse võtta. Seetõttu ei ole selliste kohustuste väljaarvamine omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõudest, mille puhul ei ole lepingulist kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise tunnustamise klauslit lisatud (või mille puhul ei ole seda lisatud teostamatuse erandi tõttu), uus tava.

Konkreetselt omavahenditesse kuuluvate instrumentide puhul võib olla erinevus omavahendite nõuete täitmiseks kõlbliku summa ning omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks kasutatava summa vahel, kuna BRRD norme kohaldatakse ainult omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude suhtes. Selleks et kõrvaldada omavahendite ja kõlblike kohustuste summa puudujäägid, mis võivad selle erinevuse tõttu omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmisel tekkida, võiksid kriisilahendus-
sasutused kasutada kooskõlas BRRD artikli 45m lõike 1 kolmanda lõiguga ära olemasolevaid õigusi, sealhulgas BRRD artikli 17 kohast õigust tegeleda kriisilahendus-
kõlblikkust pärssivate takistustega või need kõrvaldada või õigust kehtestada üleminekuperiood, mis lõpeb pärast 1. jaanuari 2024.

63. Küsimus (artikli 55 lõige 7)

Artikli 55 lõike 7 kohaselt peab kriisilahendus-
sasutus, kui ta peab seda vajalikuks, täpsustama kohustuste kategooriad, mille puhul krediidasutus või investeerimisühing või ettevõtja võib teha kindlaks, et artikli 55 lõikes 1 osutatud lepingulise tingimuse lisamine on õiguslikult või muul viisil teostatamatu.

Kas seda võiks tõlgendada nii, et see viitab juhtumipõhisele hindamisele või konkreetset liiki ettevõtjatele (krediidi-
sastused, investeerimisühingud, muud BRRD alla kuuluvad ettevõtjad)?

Vastus

Artikli 55 lõike 7 eesmärk on võimaldada kriisilahendus-
sasutustel täpsustada tingimusi ja kriteeriume, et teha kindlaks kohustused, mille puhul võib artikli 55 lõikes 1 osutatud klausli lisamine olla teostatamatu. Sellega seoses võttis seadusandja arvesse, et artikli 55 lõike 6 kohaselt vastu võetavas delegeeritud määruses saab kindlaks määrata üksnes teostamatuse tuvastamise üldtingimused ning see ei saa hõlmata kõiki erinevaid tegelikult tekkida võivaid juhtumeid. Selleks võimaldab BRRD kriisilahendus-
sasutusel neid tingimusi täiendavalt täpsustada, tuginedes näiteks oma teadmistele teatava turu kohta.

Kõnealuses sättes ei täpsustata, kuidas need kategooriad tuleks kindlaks määrata, ja seega ei takista see näiteks eristamist ettevõtjate kategooriate alusel, tingimusel et sellega ei kaasne diskrimineerivat kohtlemist.

Mis puutub juhtumipõhise tuvastamise ettepanekusse, siis viitab see konkreetset ettevõtjat või võimalik, et konkreetse ettevõtja emiteeritud konkreetset kohustuste liiki puudutavale otsusele selle kohta, kas klausli lisamine on teostatamatu või mitte. Sellisel juhul tähendaks juhtumipõhine hindamine siiski selle hindamise dubleerimist, mille kriisilahendus-
sasutus peaks pärast ettevõtjalt artikli 55 lõike 2 kohase teate saamist nagunii tegema.

G. KÜSIMUSED SEOSSES KAPITALIINSTRUMENTIDE JA KÕLBLIKE KOHUSTUSTE ALLAHINDAMISE VÕI KONVERTEERIMISEGA

64. Küsimus (artikkel 59)

Kas BRRD artikli 59 lõikes 1 osutatud mõiste „kõlblikud kohustused“ viitab kõigile kõlblikele kohustustele või ainult sellistele kõlblikele kohustustele, mis vastavad BRRD artikli 45f lõike 2 punktis a osutatud tingimustele, välja arvatud tingimus, mis on seotud kohustuste järelejäänud tähtajaga, nagu on sätestatud CRRi artikli 72c lõikes 1?

Vastus

BRRD artikli 59 lõike 1 esimeses lõigus osutatud väljendiga „kõlblikud kohustused“ soovitakse viidata üksnes sellistele kohustustele, mis on omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude täitmiseks kõlblikud, nagu on osutatud kõnealuse artikli lõikes 1a.

Selleks et piirata kõlblike kohustuste allahindamise või konverteerimise võimalust üksnes juhul, kui need on emiteerinud ettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemist miinimumnõuet, on BRRD artiklites 59 ja 60 kehtestatud asjakohane sõnastus, mis sisaldab väljendit „lõikes 1a osutatud kõlblikud kohustused“ (st sõltumatult kriisilahenduse meetmest ja kui need on emiteerinud ettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemist miinimumnõuet) või muud sarnast väljendit.

Seepärast saab kriisilahendussubjektide kohustusi, mis on omavahendite ja kõlblike kohustuste välise miinimumnõude täitmiseks kõlblikud, alla hinnata või konverteerida üksnes kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi abil (st kriisilahenduse meetme kontekstis).

BRRD artikli 59 kohaselt laiendati allahindamise või konverteerimise õigust jätkusuutmatuse korral kõlblikele kohustustele, et parandada ühe isiku suhtes kriisilahenduse algatamise strateegia rakendamist, võimaldades

- ettevõtjatel, kes ei ole kriisilahendussubjektid, täita omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemist miinimumnõuet mitte ainult omavahendite instrumentidega, vaid ka omavahenditesse mittekuuluvate kõlblike instrumentidega ning
- kriisilahendusasutustel hinnata jätkusuutmatuse korral sellised instrumendid alla või need konverteerida, ilma et tegutseva tütaretevõtja suhtes algatataks kriisilahendus.

65. Küsimus (artikli 45h lõige 1)

Kas tütaretevõtjate poolt artikli 45h lõike 1 kolmanda lõigu alusel emiteeritud kohustused kuuluvad

- artikli 59 lõike 1a esimese lõigu kohaldamisalasse (st kohaldatakse allahindamise ja konverteerimise õigust);
- artikli 45b lõike 3 kohaldamisalasse (st võetakse arvesse asjaomase kriisilahendussubjekti omavahendite ja kõlblike kohustuste välise miinimumnõude täitmise arvutamisel)?

Vastus

Artikli 45h lõike 1 viimane lõik viitab võimalusele, et tütaretevõtja, kes emiteerib instrumente ettevõtjatele, kes ei kuulu samasse kriisilahenduse konsolideerimisgruppi, täidab omavahendite ja kõlblike kohustuste sisemise miinimumnõude kooskõlas artikli 45f lõike 2 punktis a sätestatud tingimustega.

Artikli 45f lõike 2 punkti a alapunkt i hõlmab võimalust emiteerida kõlblikke kohustusi väljaspool kriisilahenduse konsolideerimisgruppi, kuid ainult tütaretevõtja olemasolevale aktsionärile ja tingimusel, et allahindamise või konverteerimise õiguse kohaldamine kooskõlas artiklitega 59–62 ei mõjuta kriisilahendussubjekti kontrolli tütaretevõtja üle.

Sellest tulenevalt ei ole instrumendid, mille tütaretevõtja on emiteerinud kriisilahenduse konsolideerimisgruppi mittekuuluvatele ettevõtjatele, kes ei ole selle tütaretevõtja vähemusaktsionärid, omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks kõlblikud, kuna need ei vasta artikli 45f lõike 2 punkti a alapunktis i osutatud tingimusele. Seega ei või selliseid kohustusi jätkusuutmatuse korral kooskõlas artiklitega 59 ja 60 alla hinnata ega konverteerida.

Seepärast võib artikli 45h lõike 1 teise lõigu kohaselt väljaspool kriisilahenduse konsolideerimisgruppi emiteeritud instrumentidest emiteeriva tütaretevõtja omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmisel arvesse võtta ainult neid, mis on emiteeritud olemasolevale aktsionärile ja mille olemasolev aktsionär on ostanud, tingimusel et kõik muud artikli 45f lõike 2 punkti a tingimused on täidetud. Muid instrumente, mille tütaretevõtja on emiteerinud väljaspool kriisilahenduse konsolideerimisgruppi ja võlausaldajatele, kes ei ole olemasolevad aktsionärid, võib alla hinnata või konverteerida üksnes kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise õiguse kohaldamise kaudu kriisilahenduse korral.

H. KÜSIMUSED SEOSSES TEATAVATE LEPINGULISTE TINGIMUSTE VÄLJAJÄTMISEGA VARAJASE SEKKUMISE JA KRIISILAHENDUSE KORRAL

66. Küsimus (artikkel 68)

BRRD I artikli 68 lõikes 5 oli sätestatud, et „[a]rtikli 69, 70 või 71 kohane peatamine või piiramine ei tähenda käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaldamisel lepingulise kohustuse täitmata jätmist“.

BRRD artikli 68 lõikes 5 on praegu sätestatud, et „[a]rtikli 33a, 69, või 70 kohane peatamine või piiramine ei tähenda käesoleva artikli lõigete 1 ja 3 ning artikli 71 lõike 1 kohaldamisel lepingulise kohustuse täitmata jätmist“.

- BRRD I kohaselt ei andnud artikli 71 kohane lepingu ülesütlemise peatamine teisele poolele õigust tugineda mittetäitmisklauslile. Kehtivas BRRDs ei nimetata artikli 71 kohast lepingu ülesütlemise peatamist enam õigusena, mida ei käsitata lepingulise kohustuse täitmata jätmisena. Kas see tähendab, et BRRD artikli 68 lõike 5 alusel võib artikli 71 kohane lepingu ülesütlemise peatamine anda nüüd õiguse tugineda mittetäitmisklauslile?
- BRRD artikli 68 lõikes 3 on sätestatud, et kriisiennetusmeede või kriisiohjemeede ei tohi iseenesest võimaldada tugineda mittetäitmisklauslile. Milline on seega artikli 68 lõike 5 sõnastuse „artikli 71 [...] kohaldamisel“ lisaväärtus võrreldes artikli 68 lõikega 3?
- BRRD I artikli 68 lõikes 5 viidati artiklile 71 tervikuna, samas kui kehtiva BRRD artikli 68 lõikes 5 viidatakse üksnes artikli 71 lõikele 1. Teisisõnu ei viidata enam artikli 71 lõikele 2. Artikli 71 lõiget 2 kohaldatakse kriisilahendusmenetluses oleva ettevõtja tütarettevõtjaga sõlmitud lepingu suhtes. Kas see tähendab, et tütarettevõtjaga sõlmitud lepingu poole lepingu ülesütlemise õiguse peatamist võib käsitada lepingulise kohustuse täitmata jätmisena?
- BRRD I artikli 68 lõikes 5 oli sätestatud, et peatamine või piiramine ei tähenda kõnealuse artikli lõigete 1 ja 2 kohaldamisel lepingulise kohustuse täitmata jätmist. Kehtivas BRRDs on viide lõikele 2 asendatud viitega lõikele 3. Teisisõnu ei viidata enam lõikele 2 (mis on seotud kolmanda riigi kriisilahendusmenetlusega). Kas see tähendab, et kolmanda riigi kriisilahendust võib käsitada lepingulise kohustuse täitmata jätmisena?

Vastus

BRRD artikli 68 lõikes 3 on sätestatud põhimõte, et kriisiennetusmeedet või kriisiohjemeedet ei saa iseenesest pidada lepingu ülesütlemise või muude sarnaste meetmete võtmise põhjuseks. Seda siiski ainult tingimusel, et jätkatakse lepingust tulenevate kohustuste täitmist. BRRD artikli 68 lõike 5 eesmärk on tagada, et teatavaid meetmeid, mida kriisilahendusamet saab kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes võtta ja mis sunnivad sellist krediidasutust või investeerimisühingut jätma teatavad lepingust tulenevad kohustused täitmata (nt moratorium), ei käsitataks kohustuste täitmata jätmisena BRRD artikli 68 lõike 3 tähenduses, sest vastasel juhul õigustaks see lepingu ülesütlemist.

BRRD I-ga lisati artikli 68 lõike 5 kohasesse meetmete loetellu ka lepingu ülesütlemise õiguse peatamine vastavalt artiklile 71. Artikliga 71 võimaldatakse eelkõige kriisilahendusamet peatada kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vastaspoole õigus lepingu üles ütelda.

Direktiiviga (EL) 2019/879 muudeti BRRD artikli 68 lõiget 5 seetõttu, et lepingu ülesütlemise õiguse peatamist ei olnud põhjust lisada kõnealusesse meetmete rühma. BRRD artikli 68 lõike 5 säte on seotud kriisilahendusametuse meetmetega, mis sunniksid krediidasutust või investeerimisühingut jätma teatava kohustuse täitmata. BRRD artikkel 71 seevastu takistab krediidasutuse või investeerimisühingu vastaspoolel lepingut üles ütelda. Selle õiguse kasutamine kriisilahendusametuse poolt ei sunni krediidasutust või investeerimisühingut jätma kohustust täitmata, mistõttu ei ole vaja selgitada, et seda ei käsitata kohustuste täitmata jätmisena BRRD artikli 68 tähenduses.

Seda arvesse võttes on järgnevalt esitatud vastused konkreetsetele küsimustele.

- Ei ole õige väita, et BRRD artikli 68 lõike 5 alusel võib artikli 71 kohane lepingu ülesütlemise peatamine anda õiguse tugineda lõpetamisklauslile. Muudatuse ainus eesmärk on jätta välja viide lepingu ülesütlemise õiguse peatamise õiguse kasutamisele ühe asjaoluna, mis kujutaks endast kohustuste täitmata jätmist BRRD artikli 68 lõike 3 tähenduses.
- BRRD artikli 68 lõike 5 sõnastuse „artikli 71 [...] kohaldamisel“ lisaväärtus võrreldes BRRD artikli 68 lõikega 3 seisneb selles, et BRRD artikli 68 lõike 3 sisaldab üldist keeldu tugineda lepingu ülesütlemise põhjusena (põhiliselt) asjaolule, et krediidasutus või investeerimisühing on kriisilahendusmenetluses. See säte ei mõjuta siiski poole õigust lepingu üles ütelda muudel põhjustel kui asjaolu, et krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes on algatatud kriisilahendus. Seega annab BRRD artikkel 71 kriisilahendusametusele täiendava õiguse – kuid üksnes piiratud ajaks – konkreetselt takistada olukorda, kus pool ütleb lepingu mis tahes põhjusel üles. Mõlemad sätted toimivad siiski ainult juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing täidab oma kohustust. BRRD sõnastuse eesmärk on tagada, et moratoriume või muid asjaomastes sätetes nimetatud õigusi ei käsitataks kohustuste täitmata jätmisena BRRD artikli 68 lõike 5 või artikli 71 tähenduses.

- BRRD artikli 71 lõikele 2 esitatud viite väljajätmine BRRD artikli 68 lõikes 5 ei tähenda, et tütarettvõtjaga sõlmitud lepingu poole lepingu ülesütlemise õiguse peatamist võib käsitada lepingulise kohustuse täitmata jätmisena. BRRD artikli 68 lõikes 5 viidatakse nüüd üksnes artikli 71 lõikele 1 seetõttu, et asjakohane sõnastus kohustuste täitmata jätmise kohta sisaldub ainult selles lõikes. Kui kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu tütarettvõtja vastaspoole lepingu ülesütlemise õigus peatatakse, ei tohiks ka lepinguliste kohustuste täitmata jätmise õigustada kõnealuse lepingu ülesütlemist.
- BRRD artikli 68 lõikes 2 ei ole sätestatud täiendavat keeldu seoses kolmandate riikide ametiasutuste õigustega. Selles on üksnes märgitud, et sellise asutuse meedet, kui seda tunnustatakse, käsitatakse kriisiohjemeetme või kriisiennetusmeetmena. Sellisel juhul kohaldataks lepingu ülesütlemise õiguse välistamist vastavalt BRRD artikli 68 lõigetele 1 ja 3 (milles viidatakse konkreetselt kriisiohje- või kriisiennetusmeetmetele). Seetõttu on piisav ja asjakohane neile viidata.

I. KÜSIMUSED SEoses PEATAMISE ÕIGUSE LEPINGULISE TUNNUSTAMISEGA KRIISILAHENDUSES

67. Küsimus (artikkel 71a)

Artikli 71a kohaldamisala piirneb finantslepingutega. Kas liikmesriigid võivad oma ülevõtmisõigusaktis laiendada artikli 71a kohaldamisala kõigile teistele lepingutele?

Vastus

BRRD on minimaalselt ühtlustav direktiiv ning liikmesriikidel on õigus võtta vastu meetmeid, mis on direktiivis sätestatud meetmetest rangemad või täiendavad neid, tingimusel et need on üldkohaldatavad ega ole vastuolus BRRDga ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktidega (artikli 1 lõike 2 kohaselt).

Seetõttu on liikmesriikidel võimalik laiendada artikli 71a kohaldamisala kõigile lepingutele.

68. Küsimus (artikli 71a lõige 3)

Artikli 71a lõikes 3 määratakse kindlaks, millal tuleb artikli 71a lõiget 1 kohaldada, viidates kahele tingimusele. Kas need tingimused peaksid olema täidetud kumulatiivselt või alternatiivselt?

Vastus

Need tingimused on kumulatiivsed.

Tingimuste eesmärk on hõlmata lepinguid, mis on alla kirjutatud või mida on muudetud pärast kõnealuse sätte jõustumist, tingimusel et need võimaldaksid kasutada ühte artiklites 33a, 69, 70 või 71 sätestatud õigustest või et nende suhtes kohaldataks artiklit 68 (kui nende suhtes kohaldatakse ühe liikmesriigi õigust).

Samal ajal tuleks artikli 71a lõike 3 punkti b sõnastust tõlgendada laialt, et säilitada selle otstarve ja põhjendus. Selles sättes viidatakse lepingutele, millega nähakse ette lepingu ülesütlemise õigus või tagatistest tulenevate õiguste maksmapaneku õigus, mille suhtes kohaldataks artiklites 33a, 68, 69, 70 ja 71 sätestatud õigusi. Lai tõlgendamine oleks artiklites 68, 70 ja 71 sätestatud õiguste toimimisega kokkusobiv, kuna need artiklid võimaldavad kriisilahendus- asutusel peatada lepingu ülesütlemise õigust või tagatisest tuleneva õiguse maksmapaneku õigust, mis võidakse asjaomastes lepingutes ette näha. Seevastu artiklitega 33a ja 69 (st moratoriumiõigus) antakse kriisilahendus- asutusele õigus peatada mis tahes lepingu kohased makse- või ülekandekohustused. Seega, kui esimest õiguste rühma kohaldatakse ainult lepingute suhtes, millele on lisatud lõpetamisklausel / tagatisest tuleneva õiguse maksmapaneku klausel, siis artikleid 33a ja 69 kohaldatakse kõikide lepingute suhtes, millega on ette nähtud makse- või ülekandekohustus.

Seetõttu tuleks artikli 71a lõike 3 punkti b esimest lauset tõlgendada laialt ja seda sätet tuleks kohaldada kõikide eespool osutatud lepingute suhtes.

J. KÜSIMUSED SEOSSE ARVELDUSE LÕPLIKKUSE DIREKTIIVIGA

69. Küsimus (artikli 2 lõike 1 punkt a)

Direktiivi (EL) 2019/879 artikli 2 lõike 1 punktiga a asendatakse arvelduse lõplikkuse direktiivi artikli 2 punkt f järgmisega: „f) „osaleja“ – krediitiasutus või investeerimisasutus, keskne vastaspool, arveldusagent, arvelduskoda, süsteemikorraldaja või määruse (EL) nr 648/2012 artikli 17 kohaselt tegevusloa saanud keskse vastaspoole kliiriv liige“. Kas see tähendab, et arvelduse lõplikkuse direktiivi artikli 2 punkti f kolmandas lõigus sätestatud võimalust enam ei ole? See võimalus näeb ette järgmist: „Liikmesriik võib otsustada, et käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse kaudset osalejat osalejana, kui see on põhjendatud süsteemiriski seisukohast. Olukorras, kus kaudset osalejat käsitatakse osalejana süsteemiriski tõttu, ei piira see selle osaleja vastutust, kelle kaudu kaudne osaleja annab süsteemile maksejuhiseid“.

Vastus

Direktiivi (EL) 2019/879 põhjenduses 33 on märgitud:

„(33) Selleks et tagada ühtne arusaam eri õigusaktides kasutatud mõistetest, on asjakohane lisada direktiivi 98/26/EÜ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 648/2012 (11) sätestatud määratlused ja kontseptsioonid seoses „keskse vastaspoole“ ja „osalejaga““.

Arvelduse lõplikkuse direktiivi artikli 2 punkti f muudatuse eesmärk oli lisada arvelduse lõplikkuse direktiivi määruses (EL) nr 648/2012 kasutatud määratlused ja kontseptsioonid, nagu „keskne vastaspool“ või „kliiriv liige“, muutmata seejuures liikmesriikide olemasolevaid valikuvõimalusi. Kuigi arvelduse lõplikkuse direktiivi artikli 2 punkti f kolmanda lõigu tekst enam ei kehti, ei näi see kajastavat kaasnevas põhjenduses väljendatud seadusandja tahet.